

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Zhodnocení finanční situace společnosti SPETRA CZ s.r.o.
Evaluation of Financial Situation of the Company SPETRA CZ s.r.o.

Studentka: Monika Barteczková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Veronika Křelinová

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Monika Barteczková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Zhodnocení finanční situace společnosti SPETRA CZ s.r.o.**
Evaluation of Financial Situation of the Company SPETRA CZ s.r.o.

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Metodologie finanční analýzy
 3. Charakteristika společnosti SPETRA CZ s.r.o.
 4. Praktická aplikace zvolených metod a zhodnocení výsledků finanční analýzy
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
PASEKOVÁ, Marie. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

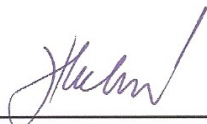
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Veronika Křelinová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2 a 3, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne: 11. května 2012

Podpis: *Monika Bardešová*

OBSAH

1 ÚVOD	5
2 METODOLOGIE FINANČNÍ ANALÝZY	6
2.1 Finanční rozhodování podniku	6
2.2 Charakteristika a cíl finanční analýzy	6
2.3 Uživatelé finanční analýzy	8
2.4 Zdroje dat pro finanční analýzu	9
2.4.1 Rozvaha	9
2.4.2 Výkaz zisku a ztráty	10
2.4.3 Přehled o peněžních tocích (Cash Flow, CF)	11
2.4.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu	13
2.4.5 Příloha k účetní závěrce	14
2.4.6 Výroční zpráva	14
2.5 Metody elementární analýzy	15
2.5.1 Analýza stavových ukazatelů	16
2.5.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	18
2.5.3 Přímá analýza intenzivních ukazatelů	18
2.5.4 Analýza soustav ukazatelů	28
3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI SPETRA CZ S.R.O.	32
3.1 Základní informace	32
3.2 Předmět podnikání	32
3.3 Historie společnosti	33
3.4 Organizační struktura	35
4 PRAKTICKÁ APLIKACE ZVOLENÝCH METOD A ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	37
4.1 Horizontální analýza	37
4.1.1 Analýza trendů rozvahy	37
4.1.2 Analýza trendů výkazu zisku a ztráty	44
4.2 Vertikální analýza	48
4.2.1 Analýza komponent rozvahy	48
4.2.2 Analýza komponent výkazu zisku a ztráty	51
4.3 Analýza poměrových ukazatelů	54

4.3.1 Ukazatele rentability.....	54
4.3.2 Ukazatele aktivity.....	57
4.3.3 Ukazatele zadluženosti.....	60
4.3.4 Ukazatele likvidity.....	63
4.4 Zhodnocení výsledků provedené finanční analýzy	64
5 ZÁVĚR.....	67
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	69
SEZNAM ZKRATEK.....	71
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
SEZNAM PŘÍLOH	
Přílohy	

1 ÚVOD

Primárním rysem finanční analýzy je snaha dosáhnout finančně zdravého podniku, jenž „přežije“ v neustále se měnícím podnikatelském prostředí. Rozrůstající se svět konkurence dovoluje zdravé fungování výhradně jen těm firmám, které jsou schopny dokonale řídit nejen obchodní činnosti, ale i neméně důležité finanční záležitosti. Nedílnou součástí finanční analýzy tvoří účetnictví, o jehož základ se opírá celá podstata této ekonomické disciplíny, jelikož téměř všechny analytické metody využívají informace obsažené v účetních výkazech. Dalším významným úkolem finanční analýzy je mapování minulosti, vyhodnocení současnosti s následným doporučením opatření pro zlepšení výsledků v podniku a také předvídání budoucího vývoje.

Cílem této bakalářské práce je teoreticky popsat problematiku finanční analýzy, dále ji aplikovat ve společnosti SPETRA CZ s.r.o. a zhodnotit finanční situaci firmy v letech 2006-2010.

Bakalářská práce je rozdělena do tří základních kapitol. První kapitola je zaměřena na teoretický popis finanční analýzy, který je nezbytný pro správné pochopení této zkoumané vědy. Na začátku je věnována pozornost finančnímu rozhodování podniku, charakteristice, cíli a uživatelům finanční analýzy. Dále jsou podrobně vysvětleny zdroje informací a také metody finanční analýzy, které jsou rozděleny do příslušných podkapitol. Jedná se o analýzu stavových ukazatelů, analýzu rozdílových a tokových ukazatelů, přímou analýzu intenzivních ukazatelů a v neposlední řadě o analýzu soustav ukazatelů.

Ve druhé kapitole je představena společnost SPETRA CZ s.r.o., její historie a předmět podnikání. Kromě toho obsahuje základní informace o společnosti a její organizační strukturu.

Součástí třetí kapitoly je provedení finanční analýzy ve společnosti SPETRA CZ s.r.o. s následnou interpretací dosažených výsledků. Tato kapitola se tedy věnuje praktické aplikaci zvolených metod, kterými jsou horizontální a vertikální analýza a také analýza poměrových ukazatelů. V závěru této části je znázorněno celkové zhodnocení finanční situace vybrané společnosti na základě získaných výsledků.

2 METODOLOGIE FINANČNÍ ANALÝZY

Hlavním úkolem této kapitoly je vysvětlení základních pojmů finanční situace společnosti. První část obsahuje stručnou charakteristiku a cíl finanční analýzy, dále pak zkoumá uživatele, kteří hrají významnou roli v podnikových financích. Zaměřuje se také na zjištění zdrojů dat sloužících jako podklad pro provedení finanční analýzy. Závěr kapitoly je věnován jednotlivým metodám, které jsou nezbytné pro vyhodnocení finančního zdraví podniku.

2.1 Finanční rozhodování podniku

Základním principem finančního řízení každé firmy je finanční rozhodování v oblasti pohybu peněz, kapitálu a o finančních zdrojích. Finanční rozhodování je nedílnou součástí rozhodovacího procesu ve firmě. Patří mezi významné faktory, které v budoucnu značně ovlivní chod společnosti. Každý podnik má svůj vlastní strategický plán rozhodování o podnikových financích pro střednědobé nebo dlouhodobé období.

„Obecná pravidla finančního rozhodování v procesech finančního řízení podniku jsou obvykle prezentována v nekvantifikovatelné podobě. I přesto jsou v praxi finančního řízení podniku velmi dobře využitelná. Obvykle jsou uváděna tato pravidla:

- *vyšší výnos se preferuje před nižším,*
- *menší riziko se preferuje před vyšším,*
- *za vyšší riziko se požaduje vyšší výkon (výnos),*
- *preferují se dříve obdržené peníze před stejnou částkou obdrženou později,*
- *motivací investování do daného aktiva je očekávání vyššího výnosu, než by přineslo investování do jiného aktiva,*
- *motivací investování je obecně zvětšení majetku (růst hodnoty firmy, expanze...).“*
Kalouda (2011, s. 36)

2.2 Charakteristika a cíl finanční analýzy

Aby byl podnik úspěšný, potřebuje rozvíjet své schopnosti, učit se novým poznatkům, naučit se prodávat tam, kde většina jeho konkurentů pohořela, stát se skutečně dobrým

v něčem, co je pro podnikovou kulturu nové a prospěšné. Měl by znát příčiny úspěšnosti či neúspěšnosti podnikání, aby mohl včas ovlivňovat faktory vedoucí k jeho prosperitě a dosahování zisku. Stejně jako v medicíně je třeba stanovit diagnózu podnikového organismu a dále navrhnout způsob jeho léčení. Nástrojem diagnózy ekonomických systémů je finanční analýza, která umožňuje nejen odhalovat působení ekonomických faktorů, ale i předpokládat jejich budoucí vývoj. Sedláček (2011)

Existuje nespočet způsobů, jak definovat finanční analýzu. Odborná literatura přináší publikace, které jsou neustále doplňovány o nové poznatky z této oblasti. Tento obor je chápán jako velmi dynamický, protože neexistují žádné všeobecně uznávané zásady nebo mezinárodní pravidla určující finanční analýzu. S rostoucím vývojem technologií přináší stále nové poznatky, které je možno aplikovat v praxi.

Finanční analýza hodnotí finanční situaci a výkonnost podniku, přičemž využívá celou škálu poměrových ukazatelů. Smyslem je posoudit finančního zdraví firmy a ukázat, jak podnik hospodaří se svými finančními prostředky. Tyto finanční údaje jsou důležitým zdrojem informací o podniku, protože získaná data se porovnávají mezi sebou navzájem, kvantifikují se. Finanční analýza identifikuje určitý problém ekonomického subjektu a je východiskem pro stanovení finanční pozice firmy na trhu v konkurenčním prostředí. Díky provedené finanční analýze můžeme snadno zhodnotit finanční situaci a připravit návrh řešení vývoje v blízké budoucnosti.

Cílem finanční analýzy je zpravidla:

- posouzení vlivu vnitřního i vnějšího prostředí podniku,
- analyzování dosavadního vývoje podniku,
- komparace výsledků analýzy v prostoru,
- analýza vztahů mezi ukazateli,
- poskytnutí informací pro rozhodování do budoucna,
- analýza variant budoucího vývoje a výběr nejvhodnější varianty,
- interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku.

V průběhu provádění finanční analýzy je třeba brát v úvahu zejména **aplikovatelnost**, tzn., že se použijí metody adekvátní praktickým možnostem a podmínkám podniku, **efektivnost**, která je specifikována tím, že vynaložené náklady na zpracování by neměly

přesáhnout očekávané výnosy plynoucí z využití výsledků a **účelnost**, tedy provedení finanční analýzy k předem vymezenému cíli. Sedláček (2011)

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Finanční analýza je důležitým zdrojem informací pro její uživatele. Tyto informace jsou hlavním předmětem řady subjektů přicházejících do kontaktu s danou firmou. Každý subjekt má svůj specifický zájem, který je spojen s uspokojením konkrétní potřeby, která je v první řadě vázána na optimální vyhodnocení finanční situace v podniku. Hovoříme-li o uživateli finanční analýzy, můžeme je rozčlenit do dvou oblastí, a to na interní (manažeři, zaměstnanci) a externí (investoři, banky, obchodní partneři, konkurence, stát a jeho orgány) uživatele.

Manažeři využívají informace poskytované finančním účetnictvím především pro dlouhodobé, ale i operativní řízení podniku. Znalost finanční situace jim umožňuje rozhodovat se správně při získávání finančních zdrojů a při zajišťování optimální majetkové struktury včetně vhodného financování. Finanční analýza pomáhá manažerům při rozhodování o budoucím období a umožňuje jim přijmout správný podnikatelský záměr, který rozpracovávají ve finančním plánu. Podnikový management má velmi široký přístup k finančním informacím, není tedy závislý jen na účetní závěrce. Grünwald, Holečková (2007)

Investoři jsou primárními uživateli finančně-účetních informací, které najdeme ve finančních výkazech podniku. Jsou jimi akcionáři nebo vlastníci se svým vloženým kapitálem.

Banky a jiní věřitelé žádají široké množství informací o finančním stavu potencionálního dlužníka. Banka si před poskytnutím úvěru zjistí bonitu¹ klienta, aby mohla vyhodnotit podmínky a cenu úvěru.

Obchodní partnery dělíme na dodavatele a odběratele neboli zákazníky. Mezi hlavní cíle dodavatelů patří zejména informace týkající se úhrady závazků dlužníka. Naopak zákazníci se zaměřují na finanční situaci dodavatelů, aby byli schopni včas reagovat na nepříznivé situace.

Konkurenti soustředí své úsilí na získávání finančních informací podobných podniků nebo stejného odvětví za účelem srovnání.

¹ Schopnost klienta pravidelně splácet své závazky.

Zaměstnanci mají zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku. Zaměřují se na jistotu pracovního místa, a proto je zajímají témata týkající se mezd a výplaty sociálních dávek.

Stát a jeho orgány sbírají informace pro formulování hospodářské politiky státu vůči podnikatelské sféře. Zajímají se především o finančně-účetní data.

2.4 Zdroje dat pro finanční analýzu

„Finanční analytik potřebuje pro své hodnocení firmy finanční data. Nezastupitelnou roli zde sehrává účetnictví, které zobrazuje hospodaření podniku. Poskytuje údaje o dluzích podniku, o vloženém a vytvořeném kapitálu, o výnosech a nákladech, o peněžních tocích a o dosaženém výsledku hospodaření. Z retrospektivních dat účetních výkazů lze odvozovat vývoj finanční pozice podniku v budoucnosti.“ Sedláček (2011, s. 5)

Pokladem každého úspěšného podniku je pracovitý, cílevědomý a schopný účetní. Právě účetnictví nám ukazuje mnoho důležitých informací o finanční stabilitě firmy jak uvnitř, tak i navenek podniku. V účetnictví je uložena celá řada dat, která přebírají další ekonomické subjekty s cílem jejich zpracování na základě různých analytických postupů.

2.4.1 Rozvaha

Rozvaha, známá rovněž jako balance, je výkaz, který zobrazuje majetek (aktiva) a zdroje krytí majetku (pasiva), čímž vypovídá o momentální finanční situaci podniku k danému okamžiku. Má statický charakter a je sumarizací všech uskutečněných transakcí podniku zaznamenaných v účetnictví. Dle bilančního pravidla si součty všech účtů aktiv a pasiv rozvahy musí být vždy rovné.

Aktiva jsou seřazená dle likvidnosti² zachycovaného majetku, a to od nejméně likvidního po nejvíce likvidní.

Pasivem neboli závazkem chápeme současnou povinnost podniku, jež vznikla na základě minulých událostí. Vypořádání této povinnosti bude mít za následek odtok podnikových prostředků.

V následujících schématech uvádíme vzorový příklad zjednodušené struktury rozvahy (Schéma 2.1) a detailní struktury jednotlivých položek aktiv a pasiv (Schéma 2.2).

² Schopnost majetku rychle se přeměnit na peněžní prostředky.

Schéma 2.1: Zjednodušená struktura rozvahy

AKTIVA (MAJETEK)	PASIVA (KAPITÁL)
DLOUHODOBÝ MAJETEK	VLASTNÍ KAPITÁL
OBĚŽNÁ AKTIVA	CIZÍ ZDROJE

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 53.

Schéma 2.2: Detailní struktura rozvahy

AKTIVA CELKEM	PASIVA CELKEM
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál	A. Vlastní kapitál
B. Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
C. Oběžná aktiva	Výsledek hospodaření běžného účetního období
Zásoby	B. Cizí zdroje
Dlouhodobé pohledávky	Rezervy
Krátkodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Krátkodobé závazky
D. Ostatní aktiva	Bankovní úvěry a výpomoci
Časové rozlišení	C. Ostatní pasiva
	Časové rozlišení

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 53.

2.4.2 Výkaz zisku a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje tedy pohyb výnosů a nákladů k určitému časovému intervalu. Obsahuje tokové veličiny, které jsou založené na kumulativní bázi a jejich změny v čase nemusí být rovnoměrné. Tento účetní výkaz se sestavuje pravidelně v ročních či kratších intervalech.“ Růčková (2011, s. 31-32)

Díky výkazu zisku a ztráty zjistíme rozdíl mezi výnosy a náklady, poté stanovíme výsledek hospodaření, kterým může být zisk nebo ztráta. Pokud výnosy budou větší než náklady, dosahuje podnik zisku. Jestliže rozdíl mezi výnosy a náklady vychází záporný, máme co dočinění se ztrátou. Struktura výkazu zisku a ztráty je rozdělena podle činností podniku: na výsledek hospodaření z provozní, finanční a mimořádné činnosti.

Schéma 2.3 ukazuje základní strukturu výkazu zisku a ztráty pro zjištění výsledku hospodaření za konkrétní účetního období.

Schéma 2.3: Výkaz zisku a ztráty

+ OBCHODNÍ MARŽE
+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- Provozní náklady
= Provozní výsledek hospodaření
+ Výnosy z finanční činnosti
- Náklady z finanční činnosti
= Finanční výsledek hospodaření
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z mimořádné činnosti
= Mimořádný výsledek hospodaření
= VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA ÚČETNÍ OBDOBÍ

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 58.

2.4.3 Přehled o peněžních tocích (Cash Flow, CF)

„Přehled (výkaz) o peněžních tocích (Cash Flow) podává informaci o tom, jaký je stav peněžních prostředků na počátku a na konci účetního období a jak se jednotlivé činnosti účetní jednotky podílely na přítoku (či odčerpání) peněžních prostředků. Peněžním tokem

rozumíme veličinu, která zobrazuje přírůstek nebo úbytek peněžních prostředků při činnosti organizace za dané časové období.“ Paseková (2007, s. 34)

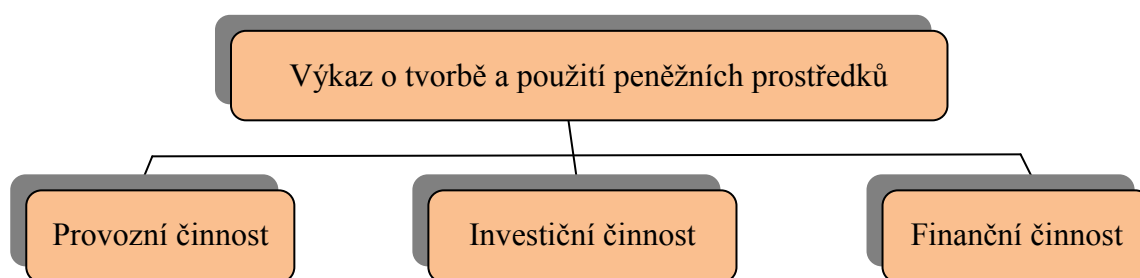
Hlavním cílem tohoto výkazu je transformace nákladových a výnosových položek do podoby peněžních toků, zároveň také ukazuje vztah mezi ziskem a čistým peněžním příjmem. Přehled o peněžních tocích je velice úzce spjat s výkazem zisku a ztráty, protože dosažený zisk ještě nemusí znamenat dostatek peněžních prostředků, a naopak vykazovaná ztráta jejich nedostatek.

Za peněžní prostředky považujeme: peníze v hotovosti včetně cenin, peněžní prostředky na bankovním účtu, případně také peníze na cestě. Do peněžních prostředků zahrnujeme i peněžní ekvivalenty, kterými se rozumí krátkodobý finanční majetek. Paseková (2007)

Analýza Cash Flow může být prováděna přímou nebo nepřímou metodou. Přímá metoda je prováděna totální bilancí všech příjmů a výdajů, v zásadě jde o platební kalendář, přičemž CF se určí jako rozdíl. Pro rozborové účely je výhodnější a více využívána nepřímá metoda, při které je výkaz CF stanoven jako součet čistého zisku po zdanění a odpisů za dané období a přírůstku či úbytku jednotlivých položek aktiv a pasiv oproti počátečnímu stavu. Dluhošová (2011)

Strukturu přehledu Cash Flow běžně členíme podle základních aktivit podniku na tři části: CF z provozní, investiční a finanční činnosti. Součtem těchto tří činností získáme Cash Flow za celé účetní období. Členění výkazu Cash Flow představujeme ve Schématu 2.4.

Schéma 2.4: Struktura výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků

Zdroj: Ručková, 2011, s. 34.

Výkaz o peněžních tocích lze sestavovat dvěma způsoby tzv. přímou a nepřímou metodou, jak jsme již uváděli dříve. V praxi je využívána především nepřímá metoda, která je znázorněna ve zjednodušeném rozsahu v uvedeném schématu níže.

Schéma 2.5: Nepřímý způsob výpočtu Cash Flow

+ Čistý zisk
+ Odpisy
- Změna stavu zásob
- Změna stavu pohledávek
- Změna stavu krátkodobých závazků
= Cash Flow z provozní činnosti ($CF_{\text{prov.}}$)
- Přírůstek dlouhodobých aktiv (investice)
= Cash Flow z investiční činnosti ($CF_{\text{inv.}}$)
+ Změna bankovních úvěrů
+ Změny nerozděleného zisku minulých let
- Dividendy
+ Emise akcií
= Cash Flow z finanční činnosti ($CF_{\text{fin.}}$)
= CASH FLOW CELKEM = $CF_{\text{prov.}} + CF_{\text{inv.}} + CF_{\text{fin.}}$

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 61.

2.4.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Pomocí výkazu o změnách vlastního kapitálu informuje účetní jednotka o změnách svého bohatství mezi dvěma rozvahovými dny³. Výkaz podává informace o zvýšení nebo snížení složek vlastního kapitálu za určité účetní období.

Do celkové změny vlastního kapitálu se zahrnují:

- operace s vlastníky (např. vklady do základního kapitálu, výběry formou dividend nebo podíly na zisku),
- operace ovlivňující položky vlastního kapitálu:
 - přímo (přijaté dary, přesuny mezi fondy tvořenými ze zisku),
 - nepřímo – prostřednictvím výsledovky neboli výkazu zisku a ztráty.

³ Pod pojmem rozvahový den se dle § 19/1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů rozumí den, ke kterému je sestavována řádná nebo mimořádná účetní závěrka.

Tato data jsou velmi důležitá pro externí uživatele, protože mohou odhalit podnikem provedené transakce, které by jinak uživatelům zůstaly skryty. Mohou být prospěšné pro rozhodování o finanční situaci podniku. Výkaz dokumentuje příčiny změn mezi počátečním a konečným stavem jednotlivé položky vlastního kapitálu. Paseková (2007)

2.4.5 Příloha k účetní závěrce

Příloha je jednou z nezbytných součástí účetní závěrky. Obsahuje informace, které v rozvaze ani ve výkazu zisku a ztráty nenajdeme. Jejím hlavním úkolem je objasnění dále uvedených skutečností, a to pro potřeby externích uživatelů.

Příloha k účetní závěrce doplňuje a blíže specifikuje informace obsažené ve výše uvedených účetních výkazech. Musí v ní být vysvětlena každá významná položka, pokud je to podstatné pro analýzu a pro hodnocení výkonnosti finanční pozice, jestliže taková informace nevyplývá přímo z toho výkazu. Grünwald, Holečková (2007)

2.4.6 Výroční zpráva

Výroční zpráva dle § 21/2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů musí obsahovat kromě informací nezbytných pro naplnění jejího účelu také finanční a nefinanční informace, a to:

- o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,
- o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,
- o tom, zda má účetní jednotka organizační složku podniku v zahraničí,
- požadované podle zvláštních právních předpisů.

Dále pak výroční zpráva kromě výše uvedených informací obsahuje zprávu představenstva podávající komentář k jednotlivým aspektům podnikatelské činnosti. Proto se doporučuje uživatelům seznámit se s výroční zprávou pokud možno ještě před zahájením finančně-analytických výpočtů. Grünwald, Holečková (2007)

2.5 Metody elementární analýzy

Přestože s rozvojem matematických, statistických a ekonomických věd vznikla celá řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, je třeba si uvědomit, že při provádění finanční analýzy musíme dbát na přiměřenost zvolené metody analýzy. Volba metody musí být učiněna s ohledem na:

- **Účelnost** – Je důležité, aby odpovídala předem zadanému cíli. Finanční analytik pracuje na zakázku, musí si tedy uvědomit, k jakému účelu má dosažená analýza sloužit. Je třeba mít na paměti, že každá firma potřebuje pro stanovení finanční situace různé ukazatele či metody, které co nejpřesněji zhodnotí její finanční zdraví. Interpretaci provádíme vždy citlivě s opatrností na možná rizika, která by z chybné analýzy plynula.
- **Nákladnost** – Analýza potřebuje čas a kvalifikovanou práci, což s sebou nese celou řadu nákladů. Musíme však dbát na to, aby náklady byly přiměřené vzhledem k jejich návratnosti.
- **Spolehlivost** – Nelze ji zvýšit rozšířením srovnávaných podniků, ale kvalitnějším využitím všech dostupných dat. Čím spolehlivější budou vstupní informace, tím dosáhneme spolehlivějších výsledků analýzy.

Každá použitá metoda musí mít vždy zpětnou vazbu na cíl, který má splnit. U každého analytika nebo analytické společnosti musí z profesionálního hlediska fungovat sebekontrola, zda opravdu použitá metoda nejlépe odpovídá vytýčenému cíli. Obecně platí pravidlo, že čím je metoda lepší, tím získáme spolehlivější závěry, tím se zároveň snižuje riziko chybného rozhodnutí a tím máme vyšší naději na úspěch.

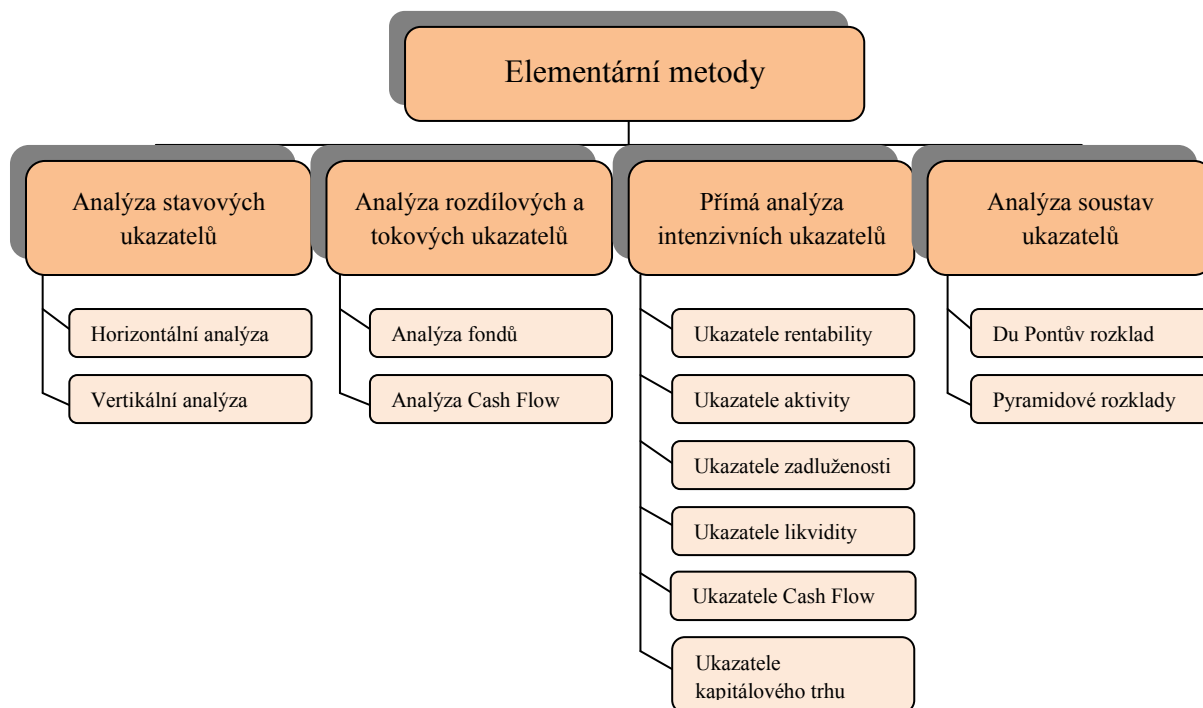
V ekonomii se obvykle rozlišují dva přístupy k hodnocení ekonomických procesů. Jsou jimi fundamentální a technická analýza.

Fundamentální analýza je založena na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a neekonomickými jevy. Opírá se o velké množství informací a odvozuje závěry bez algoritmizovaných postupů, jde vlastně o kvalitativní analýzu.

Technická analýza používá matematické, matematicko-statistické a další metody ke kvantitativnímu zpracování dat a následně pro posouzení výsledků z ekonomického hlediska. Růčková (2011)

Obecně lze elementární metody členit do několika dílčích skupin, které jako celek ve svém důsledku znamenají komplexní finanční rozbor hospodaření podniku (viz Schéma 2.6).

Schéma 2.6: Elementární metody finanční analýzy

Zdroj: Růčková, 2011, s. 44.

2.5.1 Analýza stavových ukazatelů

Analýza stavových, tzn. absolutních, ukazatelů zahrnuje horizontální a vertikální analýzu.

a) Horizontální analýza

„Horizontální analýza se běžně používá k zachycení vývojových trendů ve struktuře majetku i kapitálu podniku. Zejména grafické zobrazení změn vybraných položek majetku a kapitálu, nákladů a výnosů podniku v čase je velmi ilustrativní a působivé. Je nejčastěji používanou a nejjednodušší metodou při vypracování zpráv o hospodářské situaci podniku a o jeho minulém i budoucím vývoji.“ Sedláček (2011, s. 15)

Horizontální analýza neboli analýza trendů zkoumá časové změny absolutních ukazatelů. Tato analýza přejímá data získaná především z účetních výkazů, jakými jsou

rozvaha podniku a výkaz zisku a ztráty, případně i z výroční zprávy. Kromě sledování změn absolutních ukazatelů, porovnáváme také jejich relativní (procentní) změny. Sedláček (2011)

Pomocí horizontální analýzy zjistíme odpovědi na dvě následující otázky:

- o kolik jednotek se změnila příslušná položka (tj. absolutní změna) → konkrétní číslo,
- o kolik procent se změnila příslušná položka (tj. relativní změna) → procento.

$$\text{Absolutní změna} = X_t - X_{t-1} = \Delta X_t \quad (2.1)$$

$$\text{Relativní změna} = \frac{X_t - X_{t-1}}{X_{t-1}} \cdot 100 \quad (2.2)$$

V uvedených vzorcích je X hodnota ukazatele, t běžné období, $t-1$ předchozí období a ΔX_t přírůstek ukazatele.

b) Vertikální analýza

Vertikální analýza se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, někdy se označuje jako analýza komponent a v praxi se také využívá pojetí procentní rozbor. Jde vlastně o souměrné rozložení jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv a pasiv. Aplikace této metody usnadňuje srovnatelnost účetních dat s předchozím obdobím. Posuzujeme přitom oddělně jak aktiva, tak i pasiva. Struktura aktiv má vypovídat o tom, do čeho firma investovala svěřený kapitál. Zajištění optimálního poměru mezi stálými a oběžnými aktivy by mělo být dáno předmětem podnikání společnosti a bezesporu potřebnou likviditou. Naopak pasiva nám ukazují, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Vycházíme obecně z toho, že výhodnější a levnější jsou cizí krátkodobé zdroje financování, naopak financování z vlastních zdrojů patří mezi drahé způsoby financování. Proto by měl podnik efektivně rozložit své finanční prostředky mezi tyto dva zdroje financování. Růčková (2011)

Vertikální analýzu provedeme pomocí následujícího vzorce:

$$\text{Podíl na celku} = \frac{X_i}{\sum X_i} \cdot 100 \quad (2.3)$$

Kde X_i je hodnota dílčího ukazatele, $\sum X_i$ je hodnota absolutního ukazatele.

2.5.2 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

Analýza rozdílových a tokových ukazatelů zkoumá základní účetní výkazy, které v sobě primárně nesou tokové položky. Jde zejména o výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích. Tato analýza se dělí na dvě dílčí části, tj. na analýzu fondů finančních prostředků a analýzu Cash Flow.

Analýza fondů finančních prostředků je zaměřena na hodnocení čistého pracovního kapitálu. Ten slouží ke stanovení optimální výše každé položky oběžných aktiv a určení jejich celkové výše.

Pomocí **analýzy Cash Flow** vyjadřujeme schopnost podniku vytvářet z vlastní hospodářské činnosti přebytky použitelné k financování důležitých potřeb, do kterých patří především úhrada závazků, výplata dividend nebo financování investic. Růčková (2011)

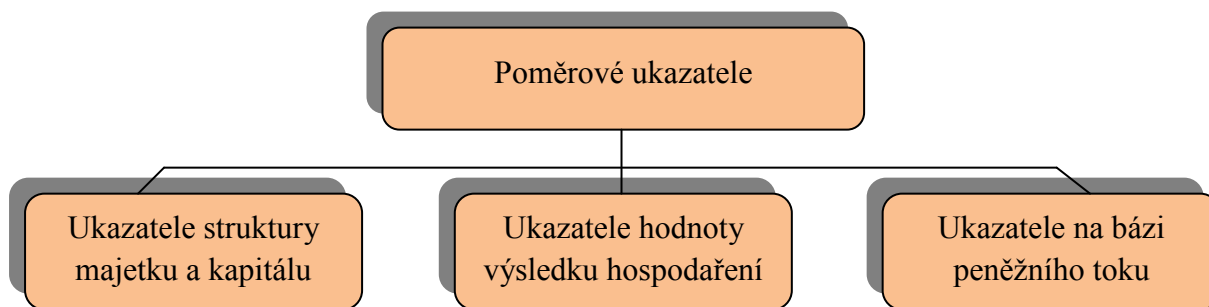
2.5.3 Přímá analýza intenzivních ukazatelů

Poměrové ukazatele patří mezi nejoblíbenější a také nejrozšířenější metody finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý, nenákladný obraz o základních charakteristikách podniku. Protože jsou však jen pomocníkem analýzy a interpretací jevů, výpočtem analýza nekončí, spíše teprve začíná. Můžeme ji chápat jako určitý základ zachycující oblast pro další podrobnější zkoumání.

Finanční poměrové ukazatele charakterizují vzájemný, propojený vztah mezi dvěma a více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Potřebné informace pro provedení analýzy jsou dostupné z účetních dat.

Přestože existují různá členění poměrových ukazatelů, nejprůhlednější je členění podle výkazů, ze kterých čerpáme potřebné údaje (viz Schéma 2.7).

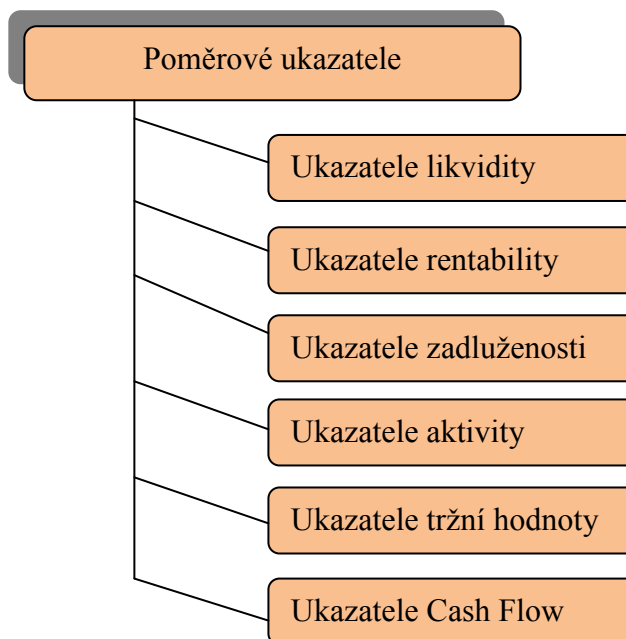
Schéma 2.7: Členění poměrových ukazatelů z hlediska výkazů, ze kterých je primárně čerpáno

Zdroj: Růčková, 2011, s. 47.

Toto členění je založeno na logických základech, neboť každá skupina je zaměřena na jeden ze tří hlavních účetních dokladů. Ukazatele struktury majetku a kapitálu jsou konstruovány podle rozvahy. Pro zjištění ukazatelů tvorby výsledku hospodaření vycházíme z výkazu zisku a ztráty. Ukazatele na bázi peněžních toků ukazují pohyb finančních prostředků a bývají spojeny s analýzou úvěrové způsobilosti. Naopak v praxi nejčastěji převládá způsob členění podle zaměření poměrových ukazatelů, které je znázorněno ve Schématu 2.8. Růčková (2011)

Schéma 2.8: Členění poměrových ukazatelů z hlediska zaměření

Zdroj: Růčková, 2011, s. 48.

Hlavním důvodem, proč se často využívají tyto ukazatele, je skutečnost, že:

- provádějí analýzu časového vývoje finanční situace firmy (trendová analýza),
- porovnávají více podobných firem navzájem (komparativní analýza),
- mohou se používat jako vstupní údaje matematických modelů, jež popisují závislost mezi jevy, hodnotí rizika či předvídají budoucí vývoj.

Jejich nevýhodou je pak zejména jejich nízká schopnost vysvětlovat jevy jako takové. Sedláček (2011)

a) Ukazatele rentability

Rentabilitou neboli také výnosností vloženého kapitálu měříme schopnost podniku vytvářet nové zdroje, tedy dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. U těchto poměrových ukazatelů zpravidla vycházíme ze dvou účetních výkazů, a to z výkazu zisku a ztráty a z rozvahy. Obecně slouží k hodnocení celkové efektivnosti určité činnosti. Tyto poměrové ukazatele jsou důležité zejména pro akcionáře a potenciální investory, protože jim umožní zjistit, zda jejich vložený kapitál přinese dostatečný výnos. Růčková (2011)

Obecně je rentabilita vyjadřována poměrem zisku k určité částce vloženého kapitálu, přičemž vývoj jakékoliv rentability by měl mít rostoucí tendenci. Níže uvádíme vybrané kategorie ukazatelů rentability.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu ($ROA = \text{Return on Assets}$)

Ukazatel ROA hodnotí výnosnost celkového vloženého kapitálu, kterým vyjadřujeme celkovou efektivnost firmy, její výdělečnou schopnost nebo také produkční sílu. Celkový vložený kapitál představuje v zásadě celková aktiva.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (2.4)$$

$$ROA = \frac{EBIT}{A} \quad (2.5)$$

Kde *EBIT* odpovídá zisku před zdaněním a úroky neboli provoznímu výsledku hospodaření, *A* jsou celková aktiva.

Rentabilita vlastního kapitálu (*ROE = Return on Equity*)

Měřením rentability vlastního kapitálu lze vyjádřit výnosnost kapitálu vloženého vlastníky (akcionáři, společníky a dalšími investory) podniku. Růst tohoto ukazatele může znamenat například zlepšení výsledku hospodaření či zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě.

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.6)$$

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \quad (2.7)$$

Kde *EAT* vyjadřuje čistý (disponibilní) zisk tedy zisk po zdanění, *VK* je vlastní kapitál.

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (*ROCE = Return on Capital Employed*)

Jde o ukazatel ukazující míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Můžeme jej označit jako efektivnost hospodaření společnosti.

$$ROCE = \frac{\text{zisk}}{(\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál})} \quad (2.8)$$

$$ROCE = \frac{EBIT}{VK + CK_{dl}} \quad (2.9)$$

Kde *CK_{dl}* znamená cizí kapitál dlouhodobý.

Rentabilita tržeb (*ROS = Return on Sales*)

Představuje procentní poměr mezi výsledkem hospodaření a tržbami. Charakterizujeme jím schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tzn., že

vyjadřuje, kolik Kč zisku dokáže firma vyprodukovat na 1 Kč tržeb. V praxi se někdy označuje jako ziskové rozpětí sloužící k vyjádření ziskové marže.

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (2.10)$$

$$ROS = \frac{EBIT}{T} \quad (\text{provozní rentabilita}) \quad \text{nebo} \quad ROS = \frac{EAT}{T} \quad (2.11), (2.12)$$

Kde T jsou tržby.

Rentabilita nákladů ($ROC = \text{Return on Cost}$)

Bývá označována jako doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Naproti tomu rentabilitu nákladů spočítáme jako poměr zisku a nákladů. Obecně platí pravidlo, že čím nižší je hodnota ukazatele, tím lepší je výsledek hospodaření.

$$ROC = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (2.13)$$

$$ROC = 1 - \frac{EAT}{T} \quad \text{nebo} \quad ROC = \frac{EAT}{N} \quad (2.14), (2.15)$$

Kde N vyjadřuje náklady.

b) Ukazatele aktivity

Úkolem ukazatelů aktivity je zjistit schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky. Jde vlastně o využití aktiv firmy, resp. kolik kapitálu je vázáno v jednotlivých složkách majetku. Jejich důkladný rozbor napomáhá především ke zjištění odpovědí na otázky, jak hospodaříme s aktivy, jaký vliv má toto hospodaření na výnosnost a likviditu. Nejčastěji vyjadřují počet obrátek jednotlivých zdrojů nebo dobu obratu. Růčková (2011)

Doba obratu vyjadřuje, jak dlouho podnik drží peníze ve formě zásob, pohledávek či jiných složek majetku a měla by být co nejkratší. Obrat sleduje, kolikrát se za rok „obráť“

konkrétní aktivum. Obecně platí, že čím vyšší je obrátkovost určité položky, tím lepšího celkového výsledku dosahujeme.

Obrátka celkových aktiv (*OCA*)

Tento ukazatel bývá nazýván také jako vázanost vloženého kapitálu a měří intenzitu využití celkového majetku. Používá se zejména pro mezipodnikové srovnání. Spočítáme ho jako poměr tržeb k celkovému vloženému kapitálu neboli k celkovým aktivům. Trendem je jeho rostoucí charakter, přičemž čím vyšší je hodnota ukazatele, tím efektivněji podnik využívá majetek.

$$OCA = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.16)$$

Doba obratu aktiv (*DOA*)

Vyjadřuje, za jak dlouho dojde k obratu majetku ve vztahu k tržbám. Hodnota ukazatele se počítá na dny a pozitivní je co nejkratší doba obratu.

$$DOA = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.17)$$

Doba obratu zásob (*DOZ*)

Ukazatel charakterizuje, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Čím kratší doba obratu zásob, tím lepší je situace pro firmu.

$$DOZ = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.18)$$

Doba obratu pohledávek (*DOP*)

Ukazatel znázorňuje strategii řízení pohledávek a udává, za jak dlouho jsou průměrně placeny faktury. Doporučenou hodnotou je běžná doba splatnosti pohledávek, která se obvykle pohybuje kolem jednoho měsíce. Je-li doba obratu delší než běžná doba splatnosti

faktur, znamená to nedodržování obchodně-úvěrové politiky ze strany obchodních partnerů. Je to důležitý faktor zejména pro menší firmy, které nemusí být schopny včas reagovat na finanční situaci a tímto se mohou dostat do finanční tísně.

$$DOP = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.19)$$

Doba obratu závazků (DOZÁV)

Je charakterizována počtem dnů, na které dodavatelé poskytl obchodní úvěr. Ukazatel vyjadřuje, jak rychle jsou spláceny závazky firmy. Abychom nenarušili finanční rovnováhu podniku, doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek. To znamená, že dodavatelé poskytnou firmě delší dobu splatnosti a naopak odběratelé zaplatí v kratší době splatnosti.

$$DOZÁV = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2.20)$$

c) Ukazatele zadluženosti

„Pojmem zadluženost vyjadřujeme skutečnost, že podnik používá k financování aktiv ve své činnosti cizí zdroje, tedy dluh. V reálné ekonomice u velkých podniků nepřichází v úvahu, že by podnik financoval veškerá svá aktiva z vlastního kapitálu anebo naopak jen z cizího kapitálu. Použití výhradně vlastního kapitálu totiž jednoznačně s sebou přináší snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Naopak financování výhradně z cizích zdrojů by bylo pravděpodobně spojeno s obtížemi při jeho získávání. Faktem ovšem je, že tuto situaci zákon ani nepřipouští, neboť musí existovat určitá výše vlastního kapitálu – zákon ji vyžaduje. Jedním ze základních problémů finančního řízení podniku je tedy vedle stanovení celkové výše potřebného kapitálu i volba správné skladby zdrojů financování jeho činnosti. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem – hovoříme o kapitálové struktuře.“ Růčková (2011, s. 57-58)

Podle zainteresovanosti rozlišujeme různé pohledy kapitálové struktury, nejpodstatnější je však pohled věřitelů a akcionářů. „U věřitelů platí, že riziko věřitele je tím vyšší, čím vyšší je podíl cizího kapitálu na celkovém kapitálu.“ Růčková (2011, s. 58)

Akcionáři také nesou riziko v závislosti na rozsahu dluhového financování, protože akcie jsou tím rizikovější, čím je větší podíl dluhového financování.

Údaje pro ukazatele zadluženosti získáváme především z rozvahy. Níže uvádíme základní poměrové ukazatele.

Ukazatel věřitelského rizika ($DR = Debt Ratio$)

Celková zadluženost představuje poměr celkových závazků k celkovým aktivům, tedy z jaké části jsou aktiva financována cizími zdroji. Čím vyšší je jeho hodnota, tím vyšší je riziko věřitelů, že nedostanou zapláceno.

$$DR = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.21)$$

Koeficient samofinancování ($ER = Equity Ratio$)

Je chápán jako doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika. Jejich součet by se měl pohybovat kolem hodnoty 1. Koeficientem samofinancování vyjadřujeme proporcii, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů. Zvyšující se ukazatel upevňuje finanční stabilitu, což je pozitivní jev ve společnosti.

$$ER = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.22)$$

Finanční páka ($FL = Financial Leverage$)

Označujeme ji také jako majetkový koeficient a můžeme ji charakterizovat jako efekt zvyšování rentability vlastního kapitálu použitím cizího kapitálu v kapitálové struktuře podniku. Trend tohoto ukazatele má být stabilní.

$$FL = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.23)$$

Ukazatel úrokového krytí ($IC = \text{Interest Coverage}$)

Ukazatel úrokového krytí udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Analyzujeme ho proto, aby firma zjistila, zda je pro ni dluhové zatížení únosné. Čím vyšší hodnota, tím lepší je finanční situace podniku. Neschopnost placení úroků ze zisku může znamenat blížící se úpadek firmy.

$$IC = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2.24)$$

Ukazatel úrokového zatížení ($IB = \text{Interest Burden}$)

Tento ukazatel vyjadřuje, jakou část celkového vytvořeného efektu odčerpávají úroky a závisí zejména na rentabilitě činnosti podniku. Je jím vlastně převrácená hodnota ukazatele úrokového krytí, tudíž firma očekává jeho klesající tendenci.

$$IB = \frac{\text{úroky}}{EBIT} \quad (2.25)$$

d) Ukazatele likvidity

„Likviditou se obecně rozumí aktuální schopnost podniku hradit své splatné závazky. Předpoklad nejpohotovější úhrady závazků skýtá krátkodobý finanční majetek, který je nejlikvidnější částí oběžného majetku podniku. Právě likvidnost je jednou z důležitých charakteristik konkrétního druhu majetku. Označuje míru obtížnosti transformace majetku podniku do hotovostní (peněžní) formy, jinými slovy, jak rychle je možné konkrétní druh oběžného majetku přeměnit v hotové peníze.“ Hrdý, Horová (2009, s. 113-114)

Mezi základní ukazatele likvidity patří:

- celková likvidita,
- pohotová likvidita,
- okamžitá likvidita.

Celková likvidita ($CR = \textit{Current Ratio}$)

Poukazuje na to, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Vypovídá o tom, jak je podnik schopen uspokojit své věřitele, když promění všechna oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. Celková likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 až 2,5.

$$CR = \frac{\textit{oběžná aktiva}}{\textit{krátkodobé závazky}} \quad (2.26)$$

Pohotová likvidita ($QR = \textit{Quit Ratio}$)

Pro vyjádření této likvidity bereme z oběžných aktiv v úvahu jen pohotové prostředky, kterými jsou například pokladni hotovost, peníze na bankovních účtech a obchodovatelné cenné papíry. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by měla být v rozmezí 1,0 až 1,5. Přičemž její růst je pro firmu pozitivní.

$$QR = \frac{\textit{oběžná aktiva} - \textit{zásoby}}{\textit{krátkodobé závazky}} \quad (2.27)$$

Okamžitá likvidita ($CSR = \textit{Cash Ratio}$)

Vstupují do ní jen ty nejlikvidnější rozvahové položky, jimiž jsou takové pohotové platební prostředky jako peněžní ekvivalenty. Peněžní ekvivalenty představují finanční nástroje, které:

- v okamžiku pořízení měly splatnost tři měsíce nebo kratší (známky či kolky),
- slouží jako platidlo, nebo jiné položky (peníze na cestě),
- se neprodleně přemění na peníze.

Pro okamžitou likviditu je doporučována hodnota v rozmezí 0,9 až 1,1.

$$CSR = \frac{\textit{pohotové platební prostředky}}{\textit{krátkodobé závazky}} \quad (2.28)$$

2.5.4 Analýza soustav ukazatelů

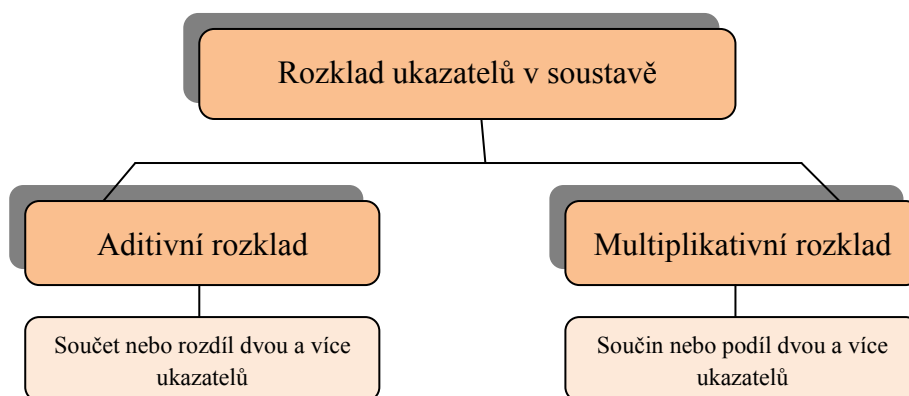
Finančně-ekonomickou situaci podniku lze analyzovat, jak již víme pomocí velkého množství rozdílových a poměrových ukazatelů. Jejich nevýhodou však je, že mají omezenou vypovídací schopnost, protože charakterizují pouze určitý úsek činnosti podniku. Proto se k posouzení jeho celkové finanční situace vytváří výběrové soustavy ukazatelů, označované často jako analytické systémy či modely finanční analýzy. Přestože větší počet ukazatelů v jednom souboru umožňuje detailnější zobrazení finanční situace podniku, z druhé strany ztěžuje dosažení výsledku při celkovém hodnocení společnosti.

Při tvorbě soustav ukazatelů rozlišujeme **soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů**, jejichž typickým příkladem jsou pyramidové soustavy sloužící k identifikaci logických a ekonomických vazeb a **účelové výběry ukazatelů**, které sestavujeme podle matematicko-statistických metod. Cílem je sestavit takové výběry ukazatelů, které by dokázaly kvalitně diagnostikovat finanční zdraví firmy, resp. předpokládat jeho krizový vývoj. Podle účelu použití členíme výběry na:

- bonitní diagnostické modely, vyjadřující finanční situaci nebo pozici podniku pro mezipodnikové srovnání,
- bankrotní predikční modely, které mají upozornit firmu na možné finanční problémy, které by mohly vzniknout. Sedláček (2011)

Při rozkladu soustav ukazatelů používáme dva základní postupy, které jsou znázorněné ve Schématu 2.9.

Schéma 2.9: Rozklad v soustavě hierarchicky uspořádaných ukazatelů

Zdroj: Růčková, 2011, s. 70.

Dále se zaměříme na analýzu soustav ukazatelů, a to konkrétně na Du Pontův rozklad a pyramidové rozklady, které se provádějí pomocí multiplikativního rozkladu.

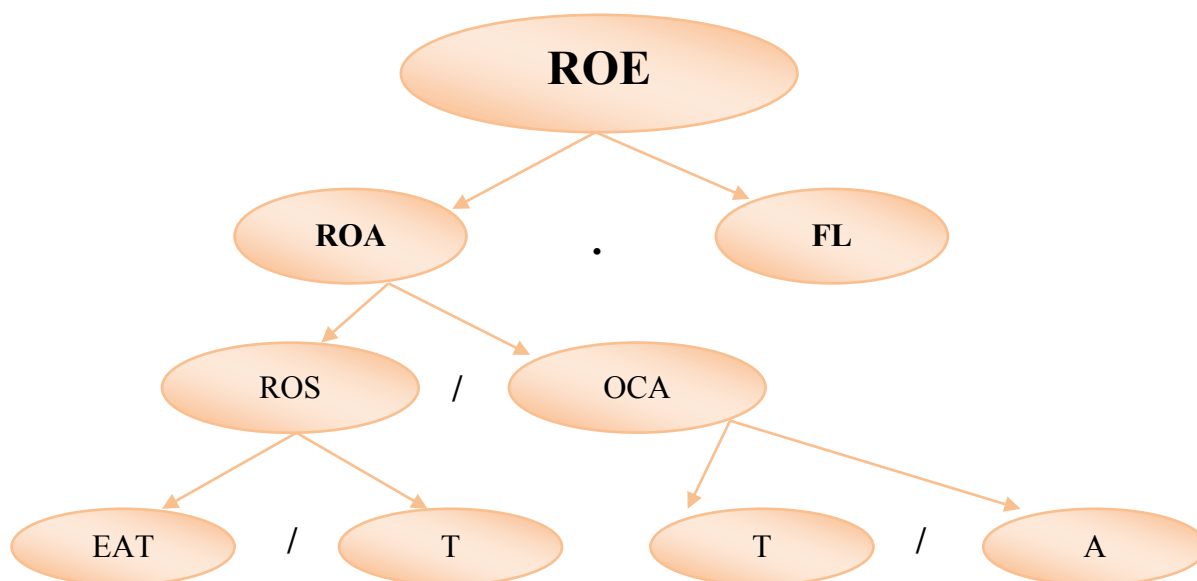
a) *Du Pontův rozklad*

Poprvé byl, tento rozklad, použit v chemické společnosti Du Pont de Nomeurs. Dodnes je nejznámějším pyramidovým rozkladem. Vyjadřuje rozklad rentability vlastního kapitálu a určení jednotlivých položek vstupujících do tohoto ukazatele. Růčková (2011)

V praxi se, Du Pontova analýza, používá k odhalení základních činitelů efektivity a doplňuje ukazatele rentability.

Du Pontův rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) viz Schéma 2.10 níže.

Schéma 2.10: Du Pontův rozklad

Zdroj: Růčková, 2011, s. 71.

Pravá strana rozkladu rentability vlastního kapitálu představuje ukazatel finanční páky neboli majetkového koeficientu. Jestliže bude společnost ve větším rozsahu využívat vlastního kapitálu, očekává se, že dosáhne vyšších hodnot rentability vlastního kapitálu. Pozitivní vliv zadluženosti nastane pouze tehdy, bude-li firma generovat takový zisk, který by vykompenzoval vyšší nákladové úroky. Růčková (2011)

Naproti tomu pak levá strana rozkladu ROE vyjadřuje rentabilitu celkového vloženého kapitálu neboli rentabilitu aktiv, který také do určité míry ovlivňuje rentabilitu vlastního kapitálu.

b) Pyramidové rozklady

Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají ukazatel na vrcholu pyramidy do dalších dílčích ukazatelů pomocí multiplikativních (násobení nebo dělení) nebo aditivních (sčítání nebo odečítání) vazeb. Správně sestavená pyramidová soustava umožňuje systematicky posoudit minulou, současnou i budoucí výkonnost firmy. Pro znalost vazeb mezi ukazateli používáme speciální metody kvantifikace míry vlivu ukazatelů na změnu vrcholového ukazatele v čase. U multiplikativních vazeb používáme nejčastěji tyto čtyři metody:

- metoda postupných změn,
- metoda rozkladu se zbytkem,
- logaritmická metoda rozkladu,
- funkcionální metoda rozkladu.

K nejvhodnějším metodám patří metoda logaritmická. Pomocí logaritmů indexů analytických ukazatelů můžeme:

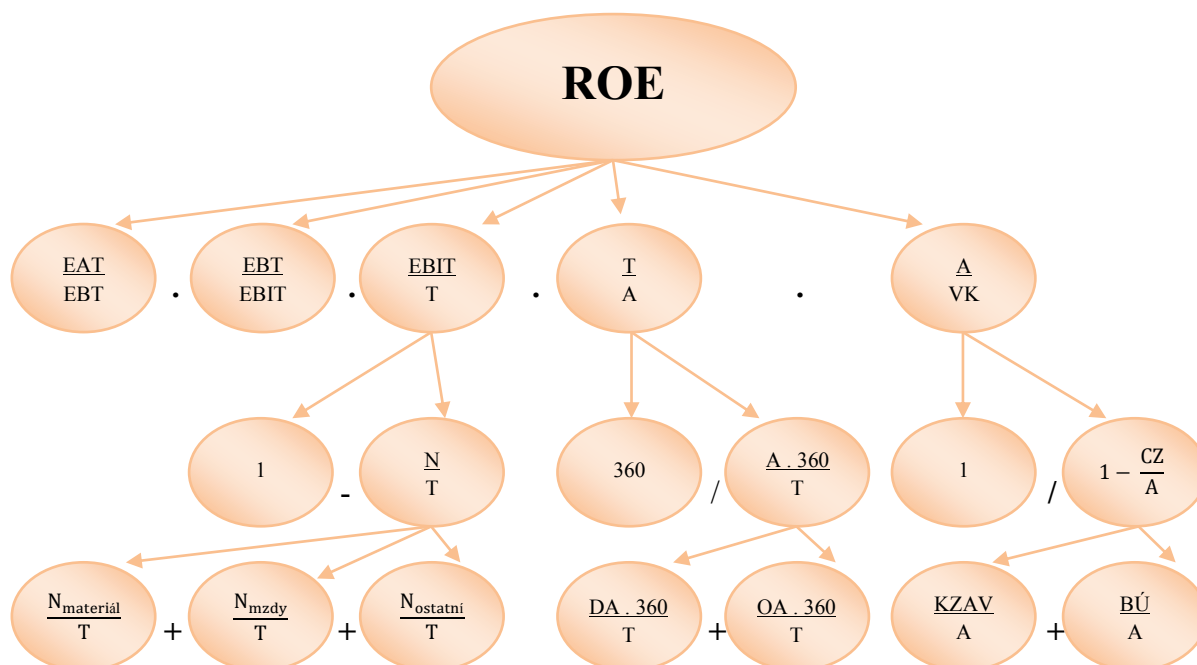
- kvantifikovat intenzitu vlivu jednotlivých dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel a vysvětlit tím vývoj finanční situace mezi obdobími,
- vyhodnotit rozdíly skutečné a plánované hodnoty vrcholového ukazatele,
- provést srovnání s konkurencí,
- sledovat rozdíly výkonnosti podniku oproti situaci charakteristické pro obor,
- prognózovat budoucí vývoj. Sedláček (2011)

Pro analýzu příčin odchylek klíčových ukazatelů finanční výkonnosti můžeme použít různé ukazatele, jako například ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE), ukazatel rentability aktiv (ROA) nebo také ukazatel ekonomické přidané hodnoty⁴ (EVA). Pyramidový

⁴ Vychází ze základního pravidla, tzn., že firma musí vyprodukovat minimálně tolik, kolik činí náklady kapitálu z investovaných prostředků.

rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE), který zahrnuje i nákladovost spolu s obraty, viz Schéma 2.11.

Schéma 2.11: Pyramidový rozklad ukazatele ROE

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 93.

Schéma 2.11 znázorňuje vývoj ukazatele rentability vlastního kapitálu, na něhož působí následující vlivy:

- daňová redukce zisku, tzn., kolik ze zisku odčerpáme na splnění daňové povinnosti,
- úroková redukce zisku, která je spojena se stupněm zadluženosti podniku,
- rentabilita tržeb neboli ziskové rozpětí,
- obrat aktiv, kterým zjistíme, jak efektivně podnik využívá svůj majetek,
- finanční páka.

V nižších stupních pyramidového rozkladu sledujeme vliv nákladovosti, obrátů a zadluženosti na vrcholový ukazatel.

3 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI SPETRA CZ S.R.O.

V následující kapitole je podrobně charakterizována firma SPETRA CZ s.r.o. Zaměříme se především na její základní informace, hlavní předmět podnikání a další vedlejší podnikatelské činnosti, které firma poskytuje svým zákazníkům. Dále pak popíšeme historii vzniku společnosti SPETRA CZ s.r.o. V závěru této části práce je představena organizační struktura společnosti.

3.1 Základní informace

Obchodní firma:	SPETRA CZ s.r.o.
Sídlo a adresa:	Hnojník, Třanovice 278, 739 53
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
IČ:	258 16 811
Datum zápisu:	30. června 1998
Výše základního kapitálu:	1 100 000 Kč
Jednatelé společnosti:	Iveta Barteczková Tadeáš Barteczek Ing. Robert Barteczek
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců:	125

3.2 Předmět podnikání

Společnost SPETRA CZ s.r.o. má různorodé podnikatelské činnosti, ke kterým patří:

- skladování zboží a manipulace s nákladem,
- silniční motorová doprava nákladní,
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej,
- zprostředkování v oblasti obchodu a služeb,
- opravy motorových vozidel,
- provozování mycí linky aut,
- mezinárodní a vnitrostátní zaslátelství,
- zastupování v celním řízení,

- silniční motorová doprava osobní,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- realitní činnost,
- provozování čerpacích stanic s pohonnými hmotami.

Největší význam má ve společnosti SPETRA CZ s.r.o. mezinárodní a vnitrostátní zasílatelství. V rámci této přední podnikatelské činnosti se zabývá spediční činností zajišťující kamionovou dopravu mezi střední a západní Evropou a balkánskými zeměmi, a to obousměrně. Dále působí rovněž v autobusové osobní přepravě, a to především díky luxusním autobusům značky SCANIA. Mezi další významné činnosti společnosti pak patří provoz vlastní mycí linky, pronájem servisní haly a benzinové čerpací stanice. Vedlejší činností je nákup a prodej dálničních známek.

3.3 Historie společnosti

Firma SPETRA CZ s.r.o. byla založena 30. června 1998. Společnost vznikla spojením podnikatelských aktivit manželů Ivety a Tadeáše Barteczkových, kteří v oboru spedice a dopravy podnikají od roku 1991. Základní kapitál byl 100.000,- Kč. Společnost podnikala v pronajatých prostorech v Hnojníku. V průběhu účetního období r. 2001 byla v obchodním rejstříku zaznamenána změna výše základního kapitálu společnosti na 1.100.000,- Kč a taktéž změna sídla společnosti na Třanovice 278, 739 53 Hnojník. Sídlo společnosti je v pronajatých nebytových prostorech náležících do majetku manželů Barteczkových. V účetnictví má budovu zahrnutou pí. Iveta Barteczková, které firma platí měsíční nájem.

Obchodní společnost SPETRA CZ s.r.o. nemá v žádné účetní jednotce podíl na základním kapitálu. Jednatel společnosti je pí. Iveta Barteczková, p. Tadeáš Barteczek a od roku 2010 Ing. Robert Barteczek. Jménem společnosti jednají vždy alespoň dva jednatele společně.

Hlavní činností společnosti je mezinárodní a vnitrostátní zasílatelství. V rámci této činnosti se zaměřuje na spediční činnost zajišťující kamionovou dopravu mezi střední a západní Evropou a balkánskými zeměmi, a to obousměrně.

Další činností je od roku 2003 nákladní automobilová doprava a od roku 2006 i nepravidelná autobusová doprava. V současné době provozuje firma 35 kamionových souprav SCANIA, MAN a 3 luxusní autobusy zn. SCANIA.

V letech 2004-2005 realizovala SPETRA CZ s.r.o. výstavbu myčky pro nákladní i osobní vozidla, kterou zajišťuje služby nejen pro vlastní vozidla, ale i dalším dopravním společnostem. Výstavba byla spolufinancována Českou spořitelnou, a.s. (dále ČS), která poskytla investiční úvěr ve výši 7.000.000,- Kč.

V roce 2006 započala firma výstavbu servisu pro nákladní vozidla. Celkové náklady výstavby byly přibližně 25.000.000,- Kč. Výstavba byla spolufinancována prostředky z Evropské unie ve výši kolem 12.000.000,- Kč a investičním úvěrem ČS cca ve výši 12.000.000,- Kč. Splatnost úvěru je v roce 2017. Servis pro nákladní vozidla, který je v provozu od dubna 2007, je dlouhodobě pronajímán společností Scania Czech Republic s.r.o.

V roce 2007 společnost zakoupila v blízkosti pronajatého areálu čerpací stanici, kterou do roku 2008 pronajímala a poté, v roce 2009, kompletně zrekonstruovala a začala provozovat sama.

V roce 2008 SPETRA CZ s.r.o. změnila strukturu financování nákupu dopravní techniky. Do roku 2008 byla dopravní technika financována prostřednictvím finančního leasingu. V roce 2008 byl pořízený majetek financován formou splátkového prodeje, při jehož využití zakoupený majetek ihned přechází do vlastnictví zákazníka, na rozdíl od leasingu. Od roku 2010 preferuje firma financování provozním úvěrem ČSOB leasing a.s. a v současné době má u ČSOB a.s. k dispozici kontokorentní úvěr do výše 8.000.000,- Kč.

SPETRA CZ s.r.o. zaměstnává 25 technicko-hospodářských pracovníků, kteří realizují přes 1.000 spedičně-dopravních případů měsíčně. Dále zaměstnává 100 řidičů vozidel o celkové hmotnosti nad 12 tun a 3 zaměstnance ostatních profesí. Provoz myčky zajišťuje 5 pracovníků a provoz čerpací stanice pak 3 zaměstnanci. V nejbližší době má dojít k rozšíření poskytovaných služeb o skladovací prostory.

Roční obrat společnosti v roce 2009 byl přibližně 420.000.000,- Kč, v roce 2010 byly tržby ve výši 417.000.000,- Kč a obrat za rok 2011 dosahoval cca 457.000.000,- Kč.

Pro mezinárodní a vnitrostátní záslatelství v automobilové nákladní dopravě a v dopravě vlastními vozidly, mytí vozidel, prodej pohonných hmot a související činnosti zavedla firma integrovaný systém managementu kvality, zahrnující ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, OHSAS 18001:2007. Pro oblast skladování, manipulaci a dopravu krmiv získala procesní certifikáty PRA0006813, GMP B2, GMP B4.1, sloužící k zajištění bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti krmiv.

V roce 2008 získala Národní cenu kvality České republiky v podnikatelském sektoru, modul START, za ocenění zlepšení výkonnosti organizace.

SPETRA CZ s.r.o. poskytuje zásiatelské služby cca 200 zákazníkům. Z tohoto počtu je kolem 50 zákazníků dlouhodobých a s těmito má uzavřené písemné smlouvy o přepravě věcí. Tyto smlouvy jsou zpravidla uzavřeny na dobu 1 roku, a po uplynutí předem stanovené doby se zpracovává dodatek ke smlouvě, včetně cenových změn. Nejvýznamnějšími zákazníky jsou např. MORAVIA STEEL a.s. Třinec, VÍTKOVICE CYLINDERS, s.r.o. apod.

3.4 Organizační struktura

Organizační struktura (resp. schéma) představuje rozdělení pravomocí a funkcí jednotlivých úseků ve firmě. Její správné složení napomáhá k lepšímu rozčlenění činností a také k efektivnějšímu dosahování požadovaných cílů. Hlavním orgánem je úsek ředitelky, kterému je podřízen obchodní a zároveň ekonomický úsek. Obchodní úsek se skládá z pěti následujících odvětví, a to:

- spedice zajišťující mezinárodní a vnitrostátní zásiatelství,
- dopravy zaměřující se především na autobusovou osobní přepravu a nákladní silniční přepravu zboží v moderních vozech značky SCANIA,
- skladu pro předávání zboží i překládku kamionu,
- myčky vozidel, která je vybavena nejmodernější technologií,
- čerpací stanice.

Ekonomický úsek zahrnuje fakturaci, práci a mzdy a v neposlední řadě také administrativu. Obrázek 3.1 znázorňuje stručné organizační schéma společnosti SPETRA CZ s.r.o.

Obrázek 3.1: Organizační schéma společnosti SPETRA CZ s.r.o.

Zdroj: Interní materiály společnosti SPETRA CZ s.r.o.⁵

⁵ Jedná se o organizační schéma platné od 1. 3. 2009.

4 PRAKTICKÁ APLIKACE ZVOLENÝCH METOD A ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY

Cílem této kapitoly je provést finanční analýzu společnosti SPETRA CZ s.r.o. na základě finančních údajů za období 2006-2010. Pro zhodnocení finanční situace firmy použijeme horizontální a vertikální analýzu a analýzu poměrových ukazatelů. Níže provedená finanční analýza je rozdělena do jednotlivých oblastí zkoumání podniku s využitím poznatků teoretické části bakalářské práce. Po aplikaci uvedených metod budeme moci odhadnout finanční zdraví společnosti SPETRA CZ s.r.o. a také předpokládat její další vývoj. Veškeré doplňující informace včetně finančních výkazů viz příslušné přílohy.

4.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zaměřuje na porovnávání změn jednotlivých položek účetních výkazů v čase. Vyjadřuje vývoj změn jak v absolutních jednotkách (v tis. Kč), tak i v relativních hodnotách (v %). Pomocí ní můžeme sledovat průběh těchto veličin, následně určit možné závěry a doporučení. Pro výpočet horizontální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty jsme použili vzorce (2.1) a (2.2) nacházející se v teoretické části.

4.1.1 Analýza trendů rozvahy

V této kapitole sledujeme průběžný vývoj jednotlivých položek aktiv a pasiv společnosti SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010.

Analýza majetkové struktury

Tabulka 4.1 zobrazuje vývoj aktiv společnosti ve sledovaném období 2006-2010 v absolutních hodnotách i relativním vyjádření. Z hlediska celkového majetku firmy můžeme pozorovat počáteční nárůst aktiv o 13,8 %, což je o 17 074 tis. Kč více oproti minulému roku 2006. V roce 2008 se majetek zvýšil ještě o dalších 21,3 %. Důvodem bylo zejména výrazné zapojení dlouhodobého hmotného majetku do podnikání, který se zvýšil o 140,1 % tedy o 44 747 tis. Kč oproti předcházejícímu roku 2007. V následujících letech měla hodnota bilanční sumy aktiv klesající tendenci, což se projevilo především úbytkem dlouhodobého

hmotného majetku a krátkodobých pohledávek, jež budeme podrobně analyzovat níže na základě grafu 4.1 a 4.2.

Tabulka 4.1: Vývoj aktiv firmy SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010 (v tis. Kč, v %)

AKTIVA		ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
Dlouhodobý majetek	Hodnota	32 356	31 950	76 896	80 553	70 494
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-406	44 946	3 657	-10 059
	Rel. Δ (v %)	-	-1,3	140,7	4,8	-12,5
Dlouhodobý nehmotný majetek	Hodnota	264	0	199	187	89
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-264	199	-12	-98
	Rel. Δ (v %)	-	-100,0	x	-6,0	-52,4
Dlouhodobý hmotný majetek	Hodnota	32 356	31 950	76 697	80 366	70 405
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-406	44 747	3 669	-9 961
	Rel. Δ (v %)	-	-1,3	140,1	4,8	-12,4
Oběžná aktiva	Hodnota	90 358	107 548	91 395	83 614	74 756
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	17 190	-16 153	-7 781	-8 858
	Rel. Δ (v %)	-	19,0	-15,0	-8,5	-10,6
Zásoby	Hodnota	302	664	758	2 403	2 052
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	362	94	1 645	-351
	Rel. Δ (v %)	-	119,9	14,2	217,0	-14,6
Dlouhodobé pohledávky	Hodnota	0	79	0	0	0
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	79	-79	0	0
	Rel. Δ (v %)	-	x	-100,0	x	x
Krátkodobé pohledávky	Hodnota	78 097	89 885	76 310	76 013	64 223
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	11 788	-13 575	-297	-11 790
	Rel. Δ (v %)	-	15,1	-15,1	-0,4	-15,5
Krátkodobý finanční majetek	Hodnota	11 959	16 920	14 327	5 198	8 481
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	4 961	-2 593	-9 129	3 283
	Rel. Δ (v %)	-	41,5	-15,3	-63,7	63,2
Časové rozlišení	Hodnota	1 275	1 565	2 822	1 858	1 574
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	290	1 257	-964	-284
	Rel. Δ (v %)	-	22,7	80,3	-34,2	-15,3
AKTIVA CELKEM	Hodnota	123 989	141 063	171 113	166 025	146 824
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	17 074	30 050	-5 088	-19 201
	Rel. Δ (v %)	-	13,8	21,3	-3,0	-11,6

Zdroj: Vlastní zpracování.

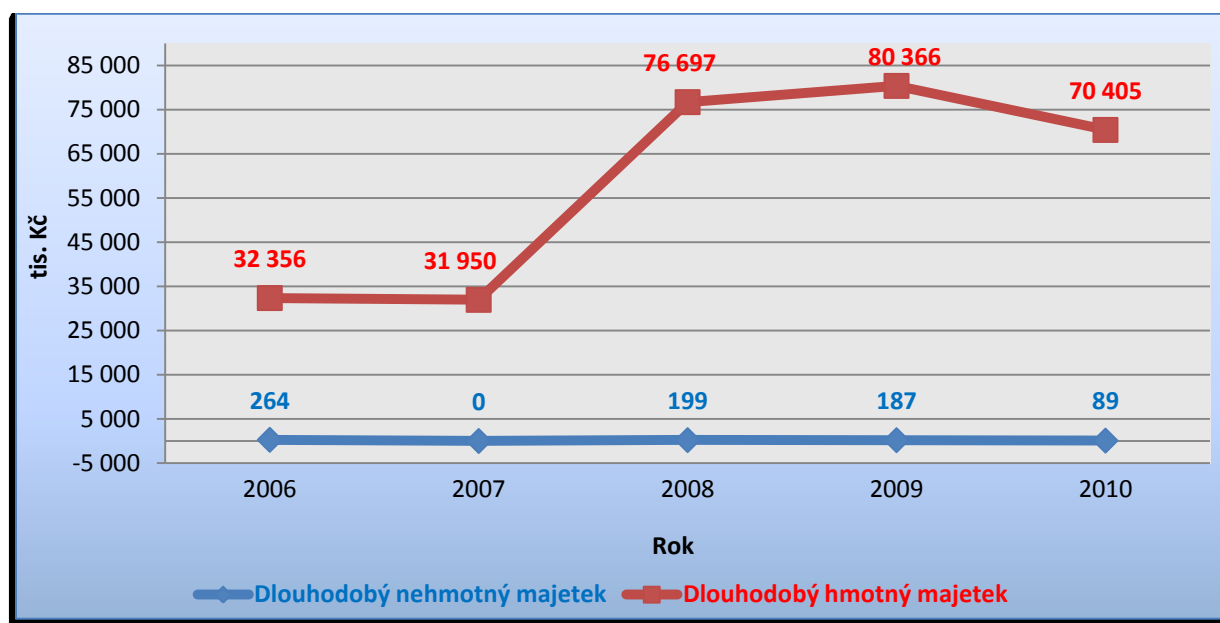
Pozn.: Abs. Δ = absolutní změna, Rel. Δ = relativní změna.

Součástí dlouhodobého nehmotného majetku společnosti je software, který firma SPETRA CZ s.r.o. v roce 2007 celkově odepsala a v dalším zkoumaném roce (2008) si pořídila nové programové vybavení, jehož hodnota v dalších letech postupně klesá z důvodů dalších uplatněných odpisů.

Jde-li o dlouhodobý hmotný majetek, jeho podstatnou část tvoří stavby a samostatné movité věci, což je pochopitelné, neboť hlavním předmětem podnikání je mezinárodní

a vnitrostátní zasílatelství a také spediční činnost zajišťující kamionovou dopravu. V současné době podnik vlastní až 35 kamionových souprav, dále provozuje vlastní mycí linku, pronajímá servisní halu a benzinovou stanici. Všechn tento majetek má výrazný podíl na celkových stálých aktivech. Prudký nárůst dlouhodobého hmotného majetku nastal v roce 2008, a to o 44 747 tis. Kč, pak se navýšil ještě o 3 669 tis. Kč, a na konci sledovaného období měl klesající tendenci, jak je patrné z grafu (4.1).

Graf 4.1: Vývoj dlouhodobého majetku v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování.

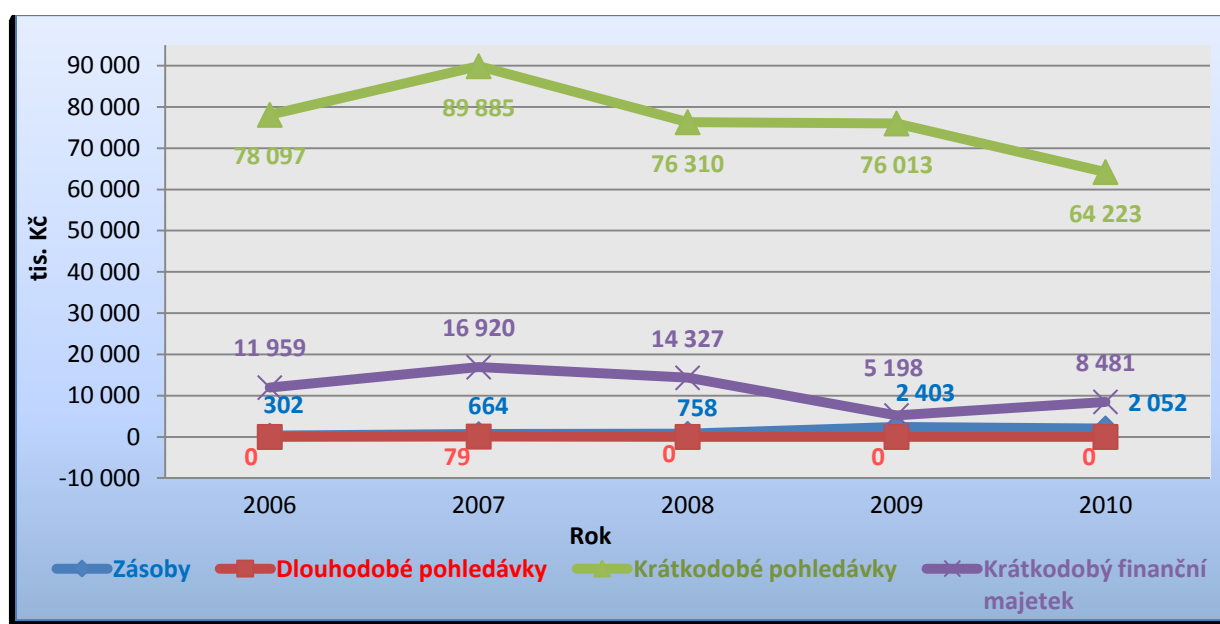
Další graf (4.2) zkoumá oběžná aktiva. Hodnota zásob se od začátku sledovaného období postupně zvyšovala, v roce 2009 dosáhla až 217 %, tedy vzrostla o 1 645 tis. Kč oproti předcházejícímu roku 2008, což je viditelné z tabulky 4.1. Hlavním důvodem je fakt, že firma nakoupila velké množství zboží a PHM, protože v roce 2009 začala provozovat vlastní čerpací stanici. V závěru období, tedy v roce 2010 však pozorujeme, že zásoby klesly o 14,6 %, tj. o 351 tis. Kč, což by podnik nemělo výrazně ovlivnit. Dlouhodobé pohledávky společnost neeviduje, částka představuje zúčtování odložené daně.

Co se týče krátkodobých pohledávek, jejich hodnota se v období 2006-2010 poměrně zřetelně mění. Na začátku stouply o 11 788 tis. Kč oproti roku 2006, v následujícím roce se snížily o 13 575 tis. Kč, dále pak o 297 tis. Kč a v posledním roce ještě klesly o 11 790 tis. Kč. Tato skutečnost poukazuje na to, že zákazníci ještě nesplácí své dluhy vůči společnosti. Celkově jsme zaznamenali, že vývoj krátkodobých pohledávek měl obecně

klesající charakter, protože v roce 2006 dosáhly hodnoty 78 097 tis. Kč a v posledním roce 2010 byly v hodnotě 64 223 tis. Kč (pokles objemu zakázek).

Krátkodobý finanční majetek představuje zejména peníze a účty v bankách. Obě položky postupně klesaly a v roce 2009 se jejich hodnota dostala na 5 198 tis. Kč, což vysvětluje rovněž nárůst zásob a dlouhodobého hmotného majetku, protože firma investovala své finanční prostředky právě do tohoto majetku. V posledním srovnávaném roce (2010) se krátkodobý finanční majetek zvýšil na částku 8 481 tis. Kč, tzn., že v procentním vyjádření jsme zaznamenali růst o 63,2 % oproti minulému roku 2009.

Graf 4.2: Vývoj oběžných aktiv v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Analýza finanční struktury

V následující tabulce (4.2) sledujeme finanční strukturu podniku, jelikož podle základního bilančního pravidla se celková výše aktiv rovná celkové výši pasiv. Jak z této tabulky vyplývá, je vývoj celkových pasiv naprosto shodný s vývojem celkových aktiv.

Tabulka 4.2: Vývoj pasiv firmy SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010 (v tis. Kč, v %)

PASIVA		ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
Vlastní kapitál	Hodnota	23 476	43 447	47 678	47 948	49 228
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	19 971	4 231	270	1 280
	Rel. Δ (v %)	-	85,1	9,7	0,6	2,7
Základní kapitál	Hodnota	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	0	0	0	0
	Rel. Δ (v %)	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Rezervní fond a ostatní fondy	Hodnota	224	224	224	224	224
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	0	0	0	0
	Rel. Δ (v %)	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Výsledek hospodaření minulých let	Hodnota	13 299	22 151	42 123	46 354	46 625
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	8 852	19 972	4 231	271
	Rel. Δ (v %)	-	66,6	90,2	10,0	0,6
Výsledek hospodaření běžného účetního období	Hodnota	8 853	19 972	4 231	270	1 279
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	11 119	-15 741	-3 961	1 009
	Rel. Δ (v %)	-	125,6	-78,8	-93,6	373,7
Cizí zdroje	Hodnota	100 163	97 366	123 185	117 927	97 446
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-2 797	25 819	-5 258	-20 481
	Rel. Δ (v %)	-	-2,8	26,5	-4,3	-17,4
Rezervy	Hodnota	0	143	0	0	0
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	143	-143	0	0
	Rel. Δ (v %)	-	x	-100,0	x	x
Dlouhodobé závazky	Hodnota	2	0	38 143	28 594	15 503
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-2	38 143	-9 549	-13 091
	Rel. Δ (v %)	-	-100,0	x	-25,0	-45,8
Krátkodobé závazky	Hodnota	69 607	80 015	65 295	70 245	65 354
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	10 408	-14 720	4 950	-4 891
	Rel. Δ (v %)	-	15,0	-18,4	7,6	-7,0
Bankovní úvěry a výpomoci	Hodnota	30 554	17 208	19 747	19 088	16 589
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-13 346	2 539	-659	-2 499
	Rel. Δ (v %)	-	-43,7	14,8	-3,3	-13,1
Časové rozlišení	Hodnota	350	205	250	150	150
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-145	45	-100	0
	Rel. Δ (v %)	-	-41,4	22,0	-40,0	0,0
PASIVA CELKEM	Hodnota	123 989	141 063	171 113	166 025	146 824
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	17 074	30 050	-5 088	-19 201
	Rel. Δ (v %)	-	13,8	21,3	-3,0	-11,6

Zdroj: Vlastní zpracování.

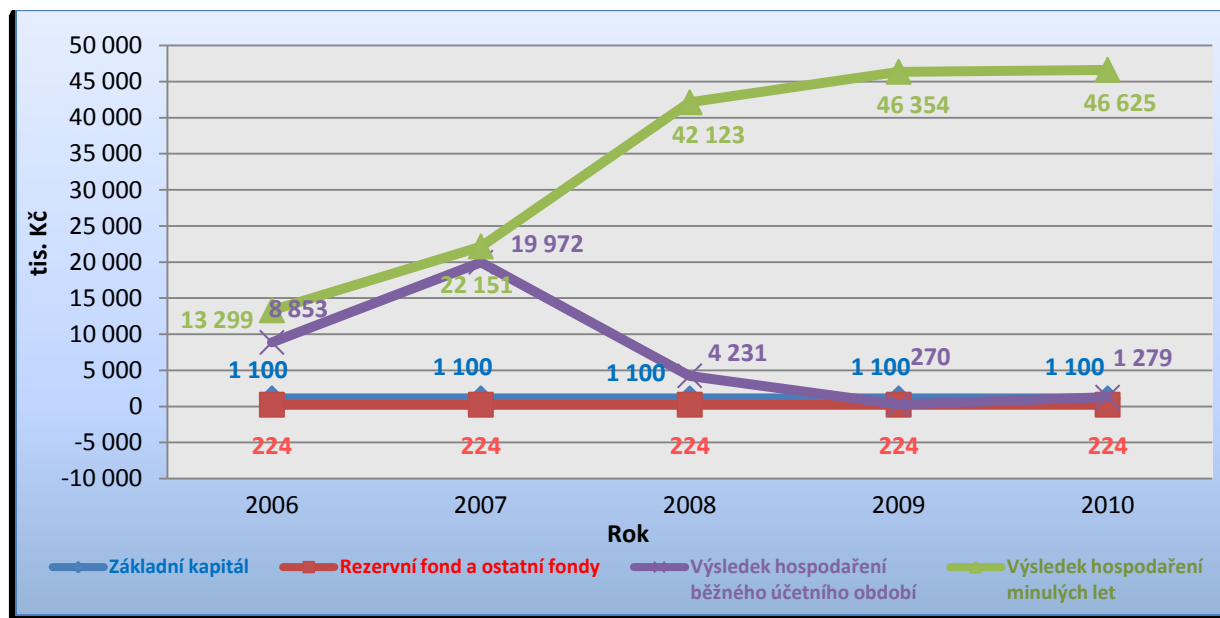
Pozn.: Abs. Δ = absolutní změna, Rel. Δ = relativní změna.

Největší podíl na celkových pasivech vykazují cizí zdroje, které se z počátku snížily o částku 2 797 tis. Kč, pak v dalším roce 2008 vzrostly o 25 819 tis. Kč, tedy konkrétně o 26,5 %, v dalších letech měly klesající tendenci, a byly ve výši 117 927 tis. Kč, což představuje procentní změnu o 4,3 %. V posledním zkoumaném roce (2010) se cizí zdroje ještě dále snížily o 17,4 %, tedy o 20 481 tis. Kč, tzn. na hodnotu 97 446 tis. Kč.

Níže znázorněný graf (4.3) ukazuje vývoj jednotlivých složek vlastního kapitálu, do něhož zahrnujeme základní kapitál, který je po celé sledované období stejný a jehož výše dosahuje 1 100 tis. Kč. Stejně tak i rezervní fond a ostatní fondy tvořené ze zisku se nemění a jejich hodnota je 224 tis. Kč.

Vlastní kapitál firmy SPETRA CZ s.r.o. byl nejvíce ovlivňován změnami výsledku hospodaření běžného účetního období a minulých let, což je patrné z grafu 4.3. Na začátku období 2006-2010 měl výsledek hospodaření běžného účetního období pozitivní vyhlídky, v roce 2006 dosahoval částky 8 853 tis. Kč, v roce 2007 jsme zaznamenali jeho nárůst na 19 972 tis. Kč. V následujícím roce 2008 prudce poklesl až na hodnotu 4 231 tis. Kč, tedy o 78,8 %, v dalších letech se sice stále pohyboval v nižších částkách, ale naštěstí se podařilo podniku snížit tento propad o 3 961 tis. Kč oproti předcházejícímu roku 2009. V závěru zkoumaných let, tedy v roce 2010 dosáhl výsledek hospodaření běžného účetního období hodnoty 1 279 tis. Kč, což znamená nárůst o 373,7 %. Výsledek hospodaření minulých let úzce souvisí s výsledkem hospodaření běžného účetního období. Ze začátku byl vykazován ve výši 13 299 tis. Kč a jeho hodnota po celé období narůstala, až se v roce 2010 firma dostala na částku 46 625 tis. Kč. Na pokles výsledku hospodaření měla vliv hlavně ekonomická krize, která zasáhla mnoho obchodních společností a přinesla jim značné finanční potíže.

Graf 4.3: Vývoj vlastního kapitálu v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

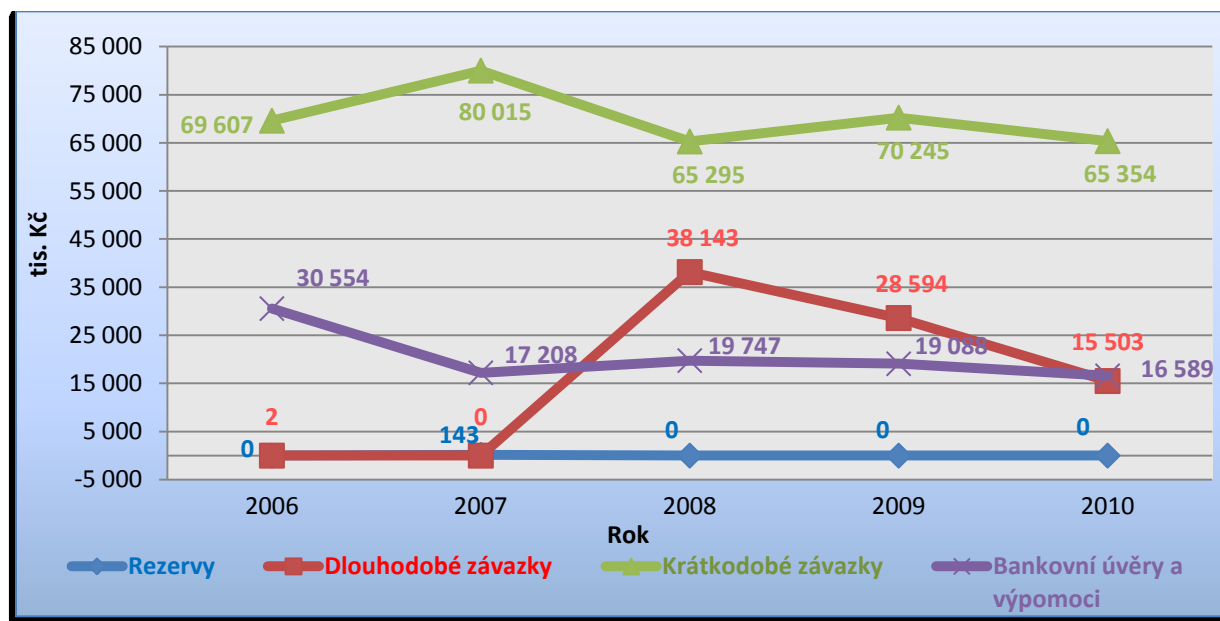
Zdroj: Vlastní zpracování.

V grafu 4.4 jsou zachyceny cizí zdroje, kde můžeme vidět, že se položka rezerv po celou dobu nijak znatelně neměnila. Naproti tomu dlouhodobé závazky se rapidně zvýšily z počátečních 2 tis. Kč na částku 38 143 tis. Kč, a pak už do konce analyzovaného období klesaly. Výši dlouhodobých závazků nejvíce ovlivnily závazky z obchodních vztahů, jiné závazky a také odložený daňový závazek.

Celkový objem krátkodobých závazků v průběhu sledovaných let má kolísavý trend. Na začátku roku 2006 byly krátkodobé závazky vykázány ve výši 69 607 tis. Kč, dále se zvýšily na hodnotu 80 015 tis. Kč, pak poklesly na 65 295 tis. Kč, následně vzrostly na 70 245 tis. Kč a v posledním roce (2010) dosáhly hodnoty 65 354 tis. Kč. Kolísavost krátkodobých závazků je ovlivněna kolísavostí objemu zakázek tzn., že v oblasti zasílatelství společnost nakoupí dopravu (závazek) a prodá ji dál (krátkodobá pohledávka).

Mezi další položky cizích zdrojů patří bankovní úvěry a výpomoci. V roce 2008 společnost SPETRA CZ s.r.o. změnila strukturu financování nákupu dopravní techniky, která byla ze začátku financována finančním leasingem, pak přešla na financování splátkovým kalendářem a od roku 2010 preferuje firma provozní úvěr. V příloze č. 2 je znázorněno, že firma nejvíce využívá dlouhodobé bankovní úvěry, které postupně čerpá a tím se jejich hodnota snižuje, což je patrné z grafu 4.4. V závěru vykazují částku 16 589 tis. Kč, tedy o 13,1 % méně oproti roku 2009, což je pro podnik pozitivní.

Graf 4.4: Vývoj cizích zdrojů v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.1.2 Analýza trendů výkazu zisku a ztráty

Hlavním cílem horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty je prozkoumání výnosů a nákladů společnosti, které jsou blíže specifikovány v následujících podkapitolách.

Analýza výnosů

Výnosy se na začátku zkoumaných let vyvíjely pozitivně, v roce 2007 dosáhly maximální výše z celého období let 2006-2010, tedy částky 516 781 tis. Kč, což je viditelné v tabulce 4.3. Bohužel v letech 2008 až 2010 měly už pouze klesající tendenci. Zásadní příčinou takového vývoje byla bezesporu světová hospodářská krize, jelikož společnost v době přetrvávající krize ztratila poměrně mnoho svých stálých odběratelů.

Tabulka 4.3: Vývoj výnosů firmy SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010 (v tis. Kč, v %)

VÝNOSY		ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej zboží	Hodnota	14 945	15 668	31 960	27 301	55 008
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	723	16 292	-4 659	27 707
	Rel. Δ (v %)	-	4,8	104,0	-14,6	101,5
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	Hodnota	359 933	462 083	398 206	349 862	337 034
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	102 150	-63 877	-48 344	-12 828
	Rel. Δ (v %)	-	28,4	-13,8	-12,1	-3,7
Aktivace	Hodnota	0	120	0	0	0
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	120	-120	0	0
	Rel. Δ (v %)	-	x	-100,0	x	x
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	Hodnota	6 731	11 419	6 867	980	10 393
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	4 688	-4 552	-5 887	9 413
	Rel. Δ (v %)	-	69,6	-39,9	-85,7	960,5
Ostatní provozní výnosy	Hodnota	20 381	21 318	20 723	31 349	7 685
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	937	-595	10 626	-23 664
	Rel. Δ (v %)	-	4,6	-2,8	51,3	-75,5
Výnosové úroky	Hodnota	212	86	-571	154	69
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-126	-657	725	-85
	Rel. Δ (v %)	-	-59,4	-764,0	-127,0	-55,2
Ostatní finanční výnosy	Hodnota	3 220	6 087	14 822	10 389	6 562
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	2 867	8 735	-4 433	-3 827
	Rel. Δ (v %)	-	89,0	143,5	-29,9	-36,8
VÝNOSY CELKEM	Hodnota	405 422	516 781	472 007	420 035	416 751
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	111 359	-44 774	-51 972	-3 284
	Rel. Δ (v %)	-	27,5	-8,7	-11,0	-0,8

Zdroj: Vlastní zpracování.

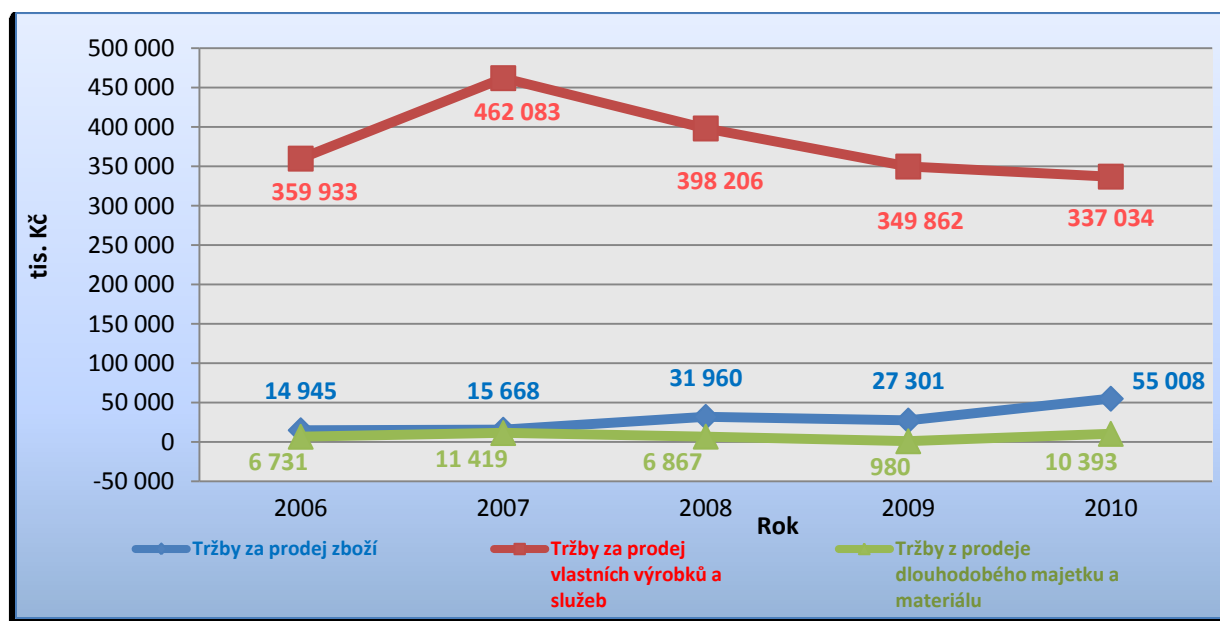
Pozn.: Abs. Δ = absolutní změna, Rel. Δ = relativní změna.

Tržby za prodej zboží mají kolísavý charakter, jejich nárůst jsme zaznamenali v letech 2007, 2008 a 2010 naproti tomu pokles byl registrován v roce 2009.

Klíčovou složkou jsou pro firmu tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které ovlivňují celou její podnikatelskou činnost. Graf 4.5 ukazuje jejich počáteční zvýšení na hodnotu 462 083 tis. Kč, což v procentním vyjádření znamená nárůst o 28,4 % oproti roku 2006. Po roce 2007 až do konce sledovaného období měly tržby za prodej vlastních výrobků a služeb klesající tendenci a jejich hodnota se pohybovala přibližně v rozmezí 337 000 až 400 000 tis. Kč. Pro navýšení tržeb alespoň na hranici roku 2007 bychom firmě SPETRA CZ s.r.o. doporučovali, aby se snažila najít co nejvíce stálých potencionálních odběratelů.

Za zmínku stojí také položka tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, která je blíže znázorněna v grafu 4.5.

Graf 4.5: Vývoj vybraných tržeb v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Analýza nákladů

Z hlediska celkových nákladů můžeme u společnosti SPETRA CZ s.r.o. pozorovat, že jejich vývoj byl ze začátku rostoucí, dále v roce 2008 náklady poklesly o 5,8 %, tedy o 29 033 tis. Kč oproti předcházejícímu roku. V roce 2009 dosáhly výše 419 765 tis. Kč a v posledním zkoumaném roce se dostaly na hodnotu 415 472 tis. Kč. Sumu nákladů nejvíce

ovlivňují služby (nákup spediční dopravy), což je logické vzhledem k podnikatelské činnosti společnosti.

Tabulka 4.4: Vývoj nákladů firmy SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010 (v tis. Kč, v %)

NÁKLADY		ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
Náklady na zboží	Hodnota	14 843	15 066	31 238	26 823	52 271
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	223	16 172	-4 415	25 448
	Rel. Δ (v %)	-	1,5	107,3	-14,1	94,9
Spotřeba materiálu a energie	Hodnota	82 081	91 848	108 179	89 861	83 421
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	9 767	16 331	-18 318	-6 440
	Rel. Δ (v %)	-	11,9	17,8	-16,9	-7,2
Služby	Hodnota	252 836	324 815	255 566	232 062	217 664
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	71 979	-69 249	-23 504	-14 398
	Rel. Δ (v %)	-	28,5	-21,3	-9,2	-6,2
Osobní náklady	Hodnota	20 485	25 365	29 914	28 822	27 352
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	4 880	4 549	-1 092	-1 470
	Rel. Δ (v %)	-	23,8	17,9	-3,7	-5,1
Daně a poplatky	Hodnota	947	1 106	1 351	1 384	1 600
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	159	245	33	216
	Rel. Δ (v %)	-	16,8	22,2	2,4	15,6
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku	Hodnota	1 773	2 345	4 201	5 321	13 892
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	572	1 856	1 120	8 571
	Rel. Δ (v %)	-	32,3	79,1	26,7	161,1
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	Hodnota	350	20	128	52	44
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	-330	108	-76	-8
	Rel. Δ (v %)	-	-94,3	540,0	-59,4	-15,4
Změna stavu rezerv	Hodnota	-624	457	-2 144	966	2 656
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	1 081	-2 601	3 110	1 690
	Rel. Δ (v %)	-	-173,2	-569,1	-145,1	174,9
Ostatní provozní náklady	Hodnota	16 412	20 824	21 054	23 002	8 927
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	4 412	230	1 948	-14 075
	Rel. Δ (v %)	-	26,9	1,1	9,3	-61,2
Nákladové úroky	Hodnota	428	847	939	700	578
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	419	92	-239	-122
	Rel. Δ (v %)	-	97,9	10,9	-25,5	-17,4
Ostatní finanční náklady	Hodnota	4 520	8 115	16 676	10 544	7 009
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	3 595	8 561	-6 132	-3 535
	Rel. Δ (v %)	-	79,5	105,5	-36,8	-33,5
Daň z příjmu	Hodnota	2 518	6 001	674	228	58
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	3 483	-5 327	-446	-170
	Rel. Δ (v %)	-	138,3	-88,8	-66,2	-74,6
NÁKLADY CELKEM	Hodnota	396 569	496 809	467 776	419 765	415 472
	Abs. Δ (v tis. Kč)	-	100 240	-29 033	-48 011	-4 293
	Rel. Δ (v %)	-	25,3	-5,8	-10,3	-1,0

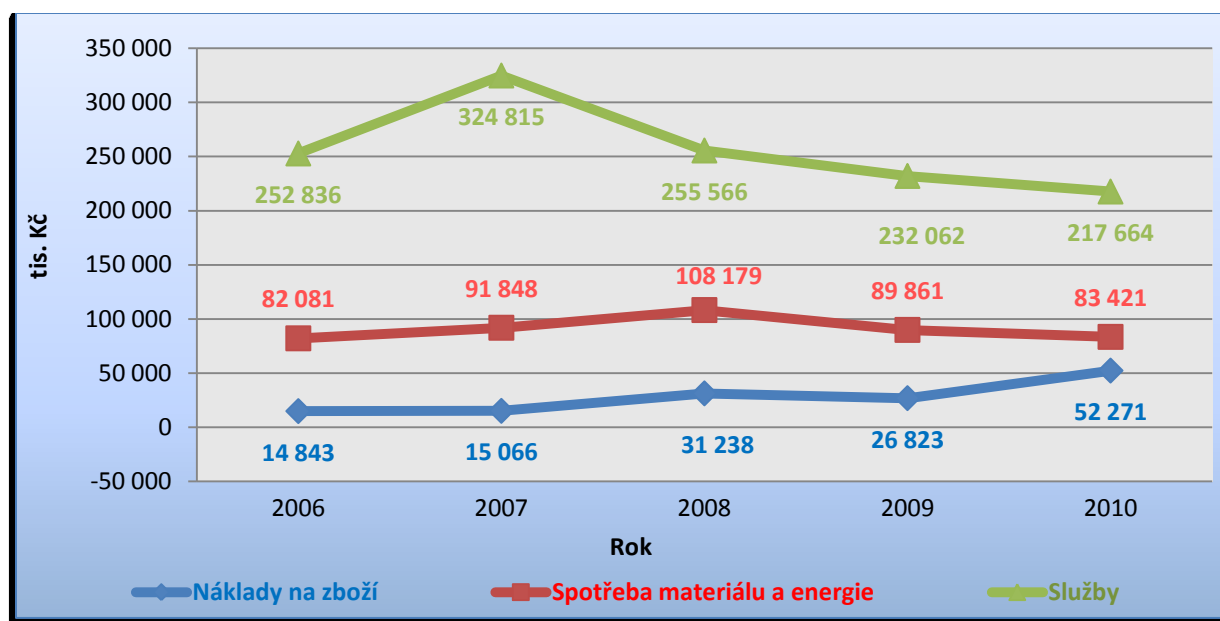
Zdroj: Vlastní zpracování.

Pozn.: Abs. Δ = absolutní změna, Rel. Δ = relativní změna.

Graf 4.6 charakterizuje vývoj nejdůležitějších položek provozních nákladů. Náklady na zboží jsou do jisté míry stabilní a odvíjí se podle tržeb za prodej zboží, což je zřetelné z předcházejícího grafu (4.5).

Největší pozornost bychom měli věnovat položce služby, jejíž vývoj se odvíjí zejména od objemu zakázek, čili od výše tržeb. V prvním sledovaném roce byly náklady na služby ve výši 252 836 tis. Kč, pak se výrazně zvýšily na hodnotu 324 815 tis. Kč, tj. vzrostly o 28,5 %, v následujících letech se postupně snižovaly a v závěru dosahovaly hodnoty 217 664 tis. Kč.

Graf 4.6: Vývoj vybraných provozních nákladů v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

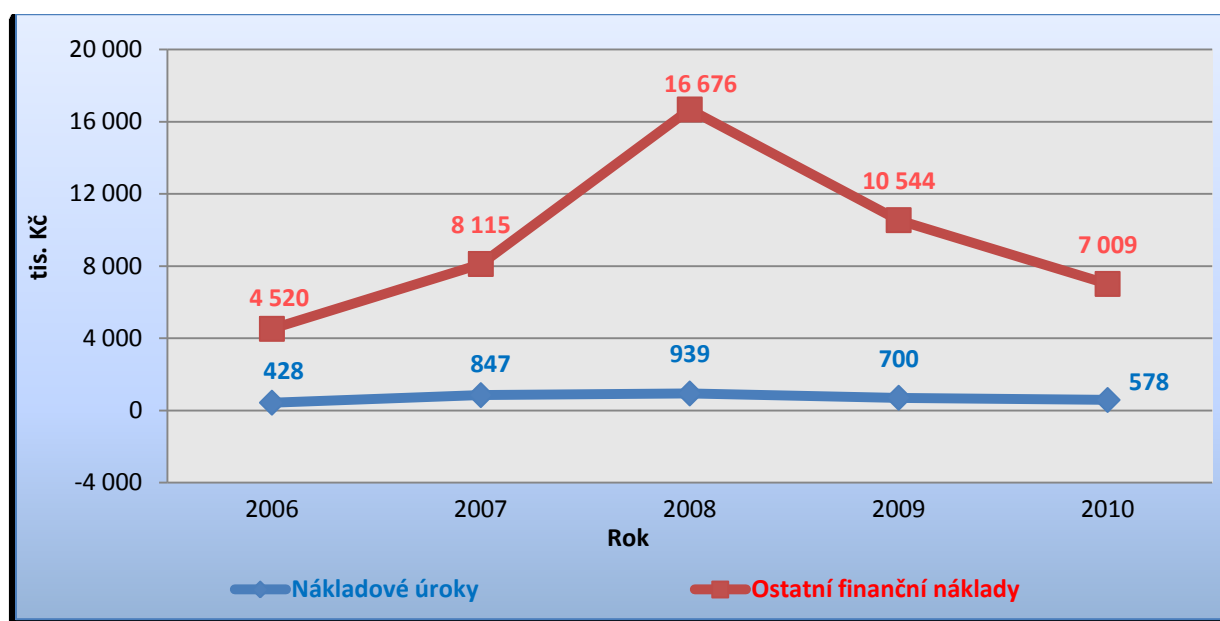

Zdroj: Vlastní zpracování.

Součástí celkových nákladů jsou také finanční náklady, jejichž vývoj je zobrazen v grafu 4.7. Nákladové úroky se vyvíjely spíše rostoucím tempem a svého maxima, tedy hodnoty 939 tis. Kč dosáhly v roce 2008. Naopak jejich minimum bylo zaznamenáno hned v prvním roce (2006), kdy se nákladové úroky dostaly na částku 428 tis. Kč.

Ostatní finanční náklady nejdříve vykazovaly hodnotu 4 520 tis. Kč, v roce 2007 se zvýšily o dalších 3 595 tis. Kč, což představuje nárůst o 79,5 %. V následujícím roce (2008) se vyšplhaly až na 16 676 tis. Kč. Potom nastal jejich pokles na hodnotu 10 544 tis. Kč a v závěru období jsme zaznamenali další úbytek položky ostatní finanční náklady o 3 535 tis. Kč, tedy na hodnotu 7 009 tis. Kč.

Graf 4.7: Vývoj finančních nákladů v letech 2006-2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza neboli analýza komponent představuje stupňový rozbor jednotlivých složek účetních výkazů. V zásadě jde o procentní podíl konkrétní rozvahové, výnosové či nákladové položky ke zvolené základně, které přidělíme hodnotu 100 %. Touto analýzou postupně sledujeme změny ve struktuře jednotlivých položek finančních výkazů v čase. Vertikální analýzu nejčastěji používáme pro procentní rozbor rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Pro výpočet jednotlivých ukazatelů jsme postupovali podle vzorce (2.3).

4.2.1 Analýza komponent rozvahy

Analýzu komponent rozvahy jsme rozdělili na analýzu aktiv a pasiv. Pro procentní rozbor vertikální analýzy aktiv jsme, jako základnu, zvolili celkovou hodnotu aktiv a pro procentní rozbor pasiv jsme, jako základnu, určili celkovou hodnotu pasiv.

Analýza komponent aktiv

Z hlediska provedené vertikální analýzy vyplývá, že podstatnou část celkových aktiv společnosti v prvních dvou letech představují oběžná aktiva, která dosahují hodnoty více než

70 %. V následujících letech (2008 až 2010) se jejich hodnota snižuje, čímž postupně dochází k vyrovnaní procentního podílu mezi dlouhodobým majetkem a oběžnými aktivy, což podrobněji ukazuje tabulka 4.5.

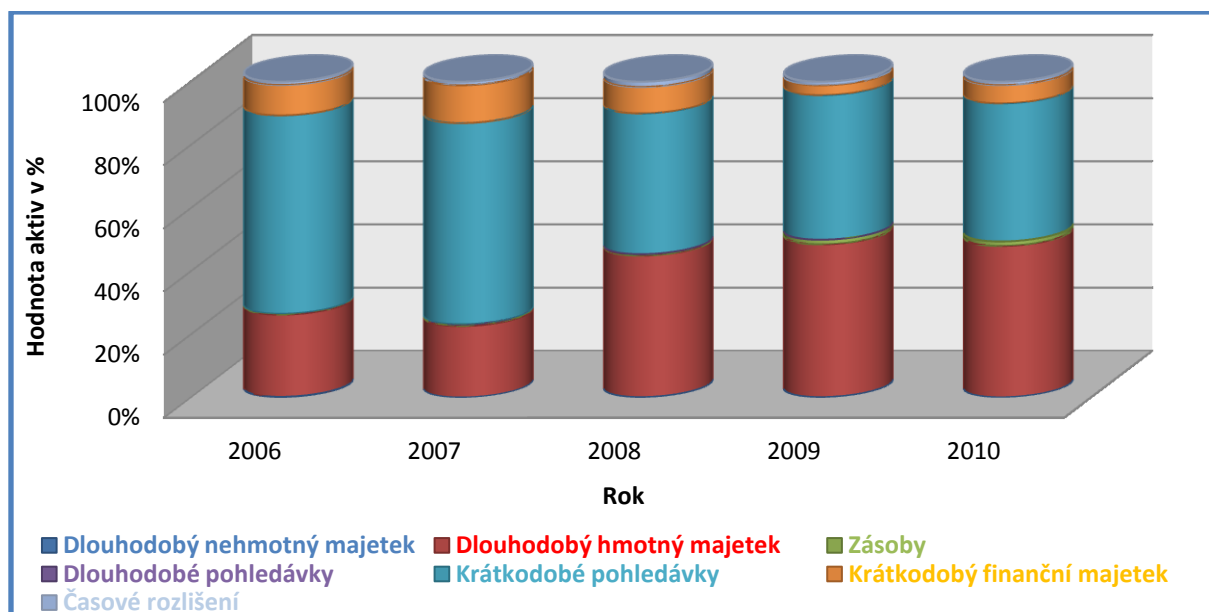
Tabulka 4.5: Procentuální vývoj jednotlivých složek aktiv v letech 2006-2010 (v %)

AKTIVA	ROK				
	2006	2007	2008	2009	2010
Dlouhodobý majetek	26,1	22,6	44,9	48,5	48,0
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
Dlouhodobý hmotný majetek	26,1	22,6	44,8	48,4	48,0
Oběžná aktiva	72,9	76,2	53,4	50,4	50,9
Zásoby	0,2	0,5	0,4	1,4	1,4
Dlouhodobé pohledávky	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Krátkodobé pohledávky	63,0	63,7	44,6	45,8	43,7
Krátkodobý finanční majetek	9,6	12,0	8,4	3,1	5,8
Časové rozlišení	1,0	1,1	1,6	1,1	1,1
AKTIVA CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Na oběžných aktivech mají největší účast krátkodobé pohledávky a dlouhodobý majetek je tvořen zejména dlouhodobým hmotným majetkem viz tabulka 4.5.

Graf 4.8: Struktura aktiv v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z následujícího grafu (4.8) vyplývá, že firma SPETRA CZ s.r.o. disponuje velkým množstvím krátkodobých pohledávek a že se postupem času také zvyšuje hodnota dlouhodobého hmotného majetku.

Analýza komponent pasiv

V tabulce 4.6 je zobrazen procentuální vývoj jednotlivých složek pasiv. Největší podíl na celkových pasivech měly cizí zdroje, které po celou dobu zkoumání nespádly pod hranici 65 % a nejvíce činily v roce 2006, kdy byla jejich hodnota ve výši 80,8 %.

Tabulka 4.6: Procentuální vývoj jednotlivých složek pasiv v letech 2006-2010 (v %)

PASIVA	ROK				
	2006	2007	2008	2009	2010
Vlastní kapitál	18,9	30,8	27,9	28,9	33,5
Základní kapitál	0,9	0,8	0,6	0,7	0,7
Rezervní fond a ostatní fondy	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Výsledek hospodaření minulých let	10,7	15,7	24,6	27,9	31,8
Výsledek hospodaření běžného účetního období	7,1	14,2	2,5	0,2	0,9
Cizí zdroje	80,8	69,0	72,0	71,0	66,4
Rezervy	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Dlouhodobé závazky	0,0	0,0	22,3	17,2	10,6
Krátkodobé závazky	56,1	56,7	38,2	42,3	44,5
Bankovní úvěry a výpomoci	24,6	12,2	11,5	11,5	11,3
Časové rozlišení	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
PASIVA CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

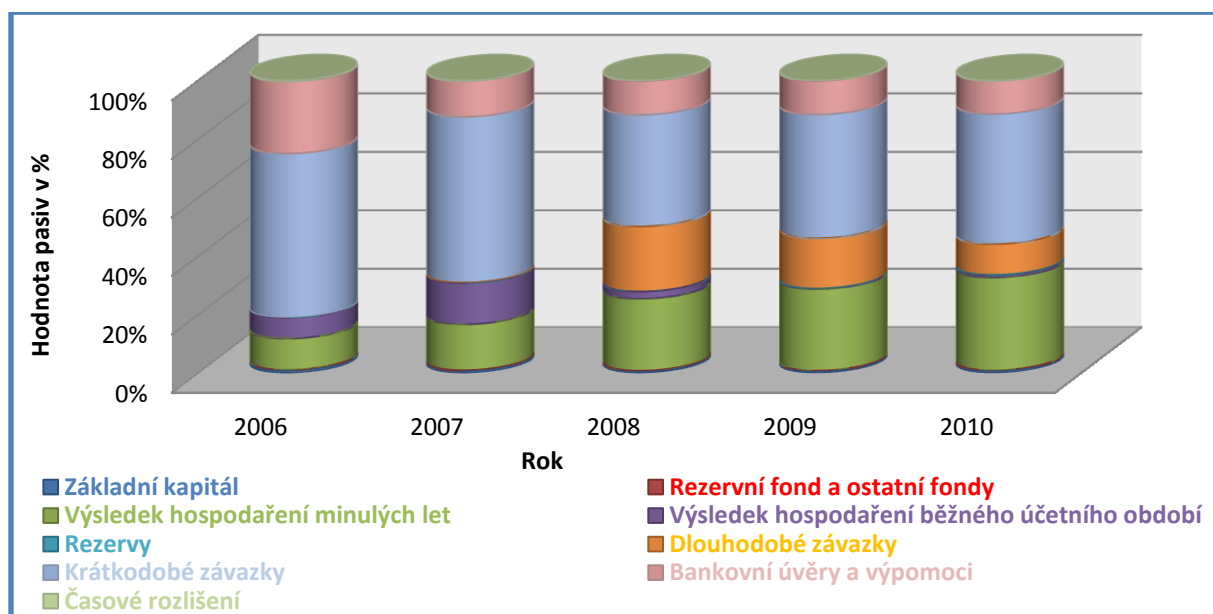
Zdroj: Vlastní zpracování.

Vlastní kapitál je složen zejména z výsledku hospodaření běžného účetního období a minulých let. Základní kapitál firmy představuje z hlediska celkového hodnocení pasiv nevýznamnou položku, která dosáhla necelé 1 %. Obdobně byl na tom také rezervní fond a ostatní fondy, jenž v průběhu sledovaného období vykazovaly hodnoty v rozmezí 0,1 % až 0,2 %. Výsledek hospodaření minulých let se od roku 2006 postupně zvyšoval a v závěru zkoumaného období (tedy v roce 2010) se vyšplhal na 31,8 %, což je určitě pro firmu dobrá zpráva. Avšak výsledek hospodaření běžného účetního období neměl zcela pozitivní vývoj. Nejvíce se podílel na struktuře vlastního kapitálu v roce 2007, kdy dosahoval 14,2 %, pak už jeho hodnota byla výrazně nižší a v roce 2010 na vlastním kapitálu vykazoval podíl jen 0,9 %.

K financování cizích zdrojů nejvýrazněji přispěly krátkodobé závazky, jejichž hodnota v prvních dvou letech převyšovala 56 %, v dalším roce poklesla na 38,2 %, ale pak znovu vzrostla a v závěru roku 2010 dosahovala hodnoty 44,5 %. Výše krátkodobých závazků je ovlivněna především investicemi do dlouhodobého majetku. Zajímavý je i vývoj dlouhodobých závazků, které se z 0 % zvýšily na hodnotu 22,3 % v roce 2008.

Rozbor struktury pasiv v letech 2006-2010 detailně znázorňuje graf 4.9, kde jsou dominantní složkou již výše uvedené závazky.

Graf 4.9: Struktura pasiv v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.2.2 Analýza komponent výkazu zisku a ztráty

U vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty jsme zvolili jako základnu velikost celkových výnosů a nákladů.

Analýza komponent výnosů

Z hlediska podnikatelských činností společnosti SPETRA CZ s.r.o. je evidentní, že se firma zaměřuje zejména na poskytování služeb a že podstatnou část výnosů představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, které v roce 2007 činily cca 90 % z celkové výše

výnosů, jak je patrné z tabulky 4.7. Tržby za prodej zboží byly v roce 2006 pouze okolo 4 %, ale v závěru sledovaného období (tedy v roce 2010) se jejich hodnota zvýšila na 13,2 %. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu tvoří v každém roce jen velmi nepatrnou část celkových výnosů a jejich výše se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 0,2 % až 2,5 %.

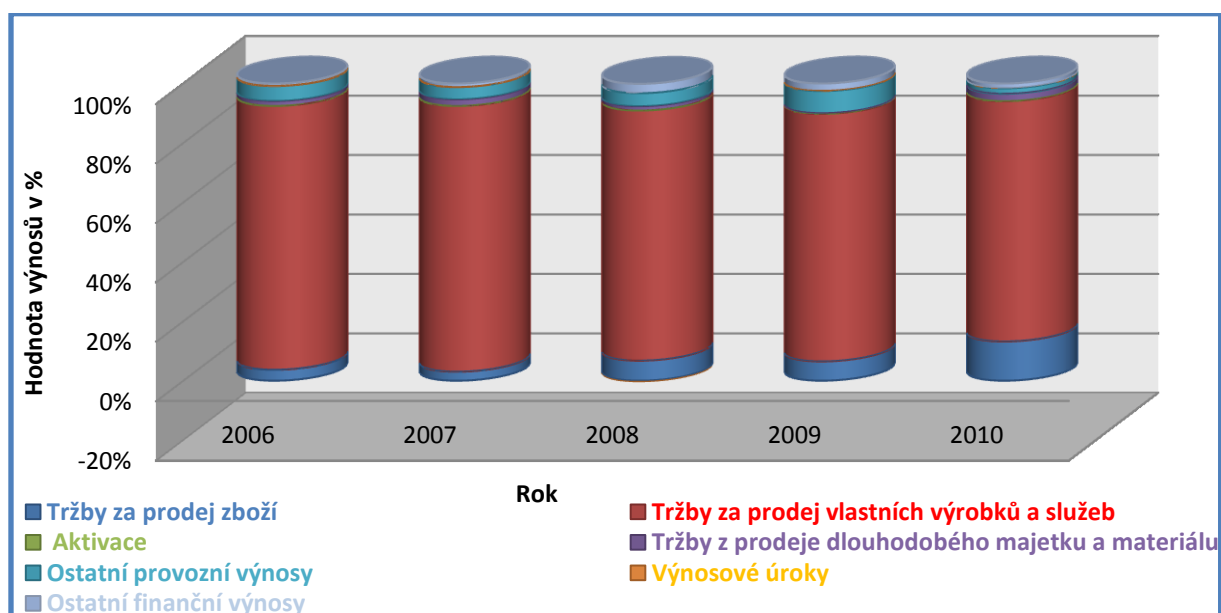
Tabulka 4.7: Procentuální vývoj jednotlivých výnosů v letech 2006-2010 (v %)

VÝNOSY	ROK				
	2006	2007	2008	2009	2010
Tržby za prodej zboží	3,7	3,0	6,8	6,5	13,2
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	88,8	89,4	84,4	83,3	80,9
Aktivace	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	1,7	2,2	1,5	0,2	2,5
Ostatní provozní výnosy	5,0	4,1	4,4	7,5	1,8
Výnosové úroky	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0
Ostatní finanční výnosy	0,8	1,2	3,1	2,5	1,6
VÝNOSY CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Následující graf (4.10) charakterizuje jednotlivé složky výnosů, jejichž přesné hodnoty uvádíme v tabulce 4.7.

Graf 4.10: Struktura výnosů v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Analýza komponent nákladů

Sledujeme-li celkové náklady, představují nejvýznamnější položku každoročně služby, druhou největší položku tvoří spotřeba materiálu a energie a další v pořadí jsou náklady na zboží a osobní náklady. Procentuální vývoj jednotlivých složek nákladů zobrazuje tabulka 4.8.

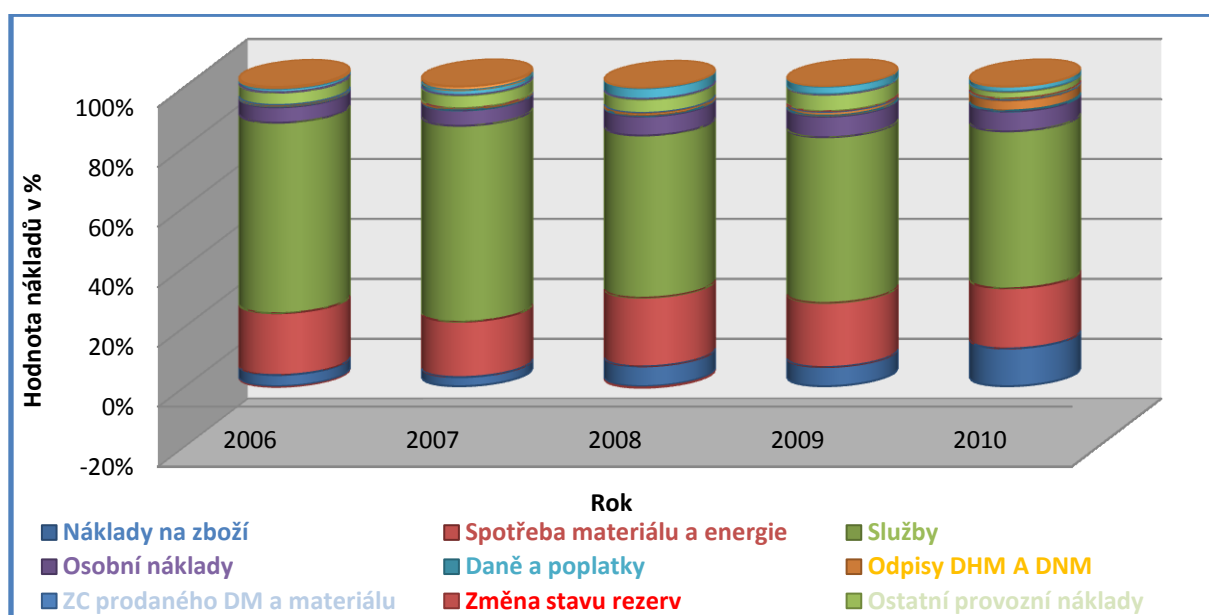
Tabulka 4.8: Procentuální vývoj jednotlivých složek nákladů v letech 2006-2010 (v %)

NÁKLADY	ROK				
	2006	2007	2008	2009	2010
Náklady na zboží	3,7	3,0	6,7	6,4	12,6
Spotřeba materiálu a energie	20,7	18,5	23,1	21,4	20,1
Služby	63,8	65,4	54,6	55,3	52,4
Osobní náklady	5,2	5,1	6,4	6,9	6,6
Daně a poplatky	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku a dlouhodobého nehmotného majetku	0,4	0,5	0,9	1,3	3,3
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Změna stavu rezerv	-0,2	0,1	-0,5	0,2	0,6
Ostatní provozní náklady	4,1	4,2	4,5	5,5	2,1
Nákladové úroky	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
Ostatní finanční náklady	1,1	1,6	3,6	2,5	1,7
Daň z příjmu	0,6	1,2	0,1	0,1	0,0
NÁKLADY CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Vlastní zpracování.

V roce 2006 dosahovaly služby hodnoty 63,8 %, v dalším roce se ještě zvýšily na 65,4 %, avšak dále už tyto náklady nerostly, ale naopak klesaly, až jejich hodnota na konci roku 2010 byla kolem 52,4 %. Zastoupení ostatních složek nákladů podrobně ilustrujeme v grafu 4.11 (viz níže), který představuje strukturu jednotlivých nákladů.

Graf 4.11: Struktura nákladů v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Pozn.: ZC prodaného DM a materiálu = zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, Odpisy DHM a DNM = odpisy dlouhodobého hmotného materiálu a dlouhodobého nehmotného materiálu.

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele patří mezi základní nástroje finanční analýzy, kterými rychle získáme přehled o finanční situaci podniku. V této kapitole se soustředíme zejména na hodnocení společnosti SPETRA CZ s.r.o. pomocí jednotlivých skupin ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity za sledované období 2006-2010. Vybraným ukazatelům se budeme postupně věnovat v následující části práce. Pro provedení této analýzy použijeme údaje z účetních výkazů firmy, tj. rozvahy a výkazu zisku a ztráty nacházející se v přílohách č. 1, 2 a 3.

4.3.1 Ukazatele rentability

Rentabilita neboli výnosnost vloženého kapitálu je prostředek pro dosahování zisku použitím investovaného kapitálu a představuje schopnost podniku vytvářet nové zdroje. Pomocí ní můžeme vyjádřit míru zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium

alokace kapitálu a pro vlastníky je velmi důležitým ukazatelem. Následující tabulka (4.9) uvádí výsledné hodnoty vybraných ukazatelů rentability.

Tabulka 4.9: Ukazatele rentability v letech 2006-2010 (v %)

UKAZATEL	VZOREC	ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
ROA = rentabilita celkového vloženého kapitálu	(2.5)	9,52	19,01	3,42	0,72	1,30
ROE = rentabilita vlastního kapitálu	(2.7)	37,71	45,97	8,87	0,56	2,60
ROCE = rentabilita celkového investovaného kapitálu	(2.9)	50,26	61,73	6,81	1,57	2,96
ROS = rentabilita tržeb	(2.11)	3,15	5,61	1,36	0,32	0,49
ROC = rentabilita nákladů	(2.15)	2,23	4,02	0,90	0,06	0,31

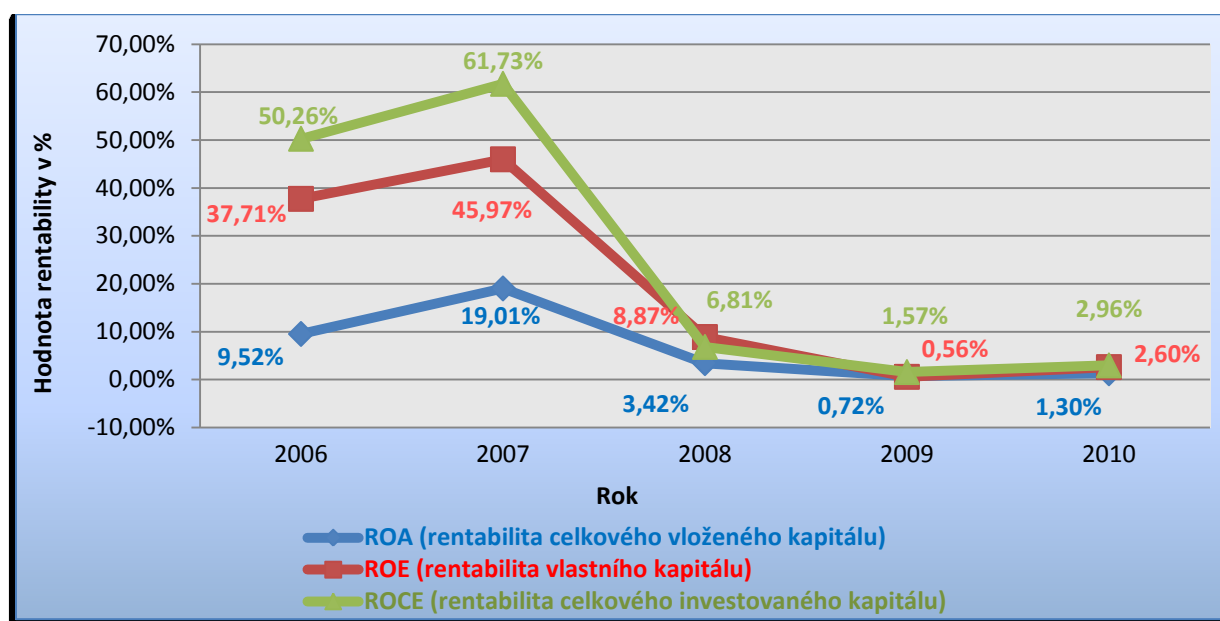
Zdroj: Vlastní zpracování.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu, známá také jako rentabilita aktiv, poměřuje zisk s celkovými aktivy bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována. Z počátku se ukazatel ROA vyvíjel pozitivně. V roce 2007 dosahoval hodnoty 19,01 %, kdy byl provozní výsledek hospodaření (EBIT) nejvyšší. Pak rapidně poklesl na 3,42 %, což ovlivnilo značné snížení EBITu a v letech 2009 a 2010 se jeho hodnota ještě snížila, a vykazoval hodnotu 1,30 %. Vývoj tohoto ukazatele, viz graf 4.12.

Měřením rentability vlastního kapitálu vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky, tedy zjišťujeme, zda investovaný kapitál přináší dostatečný výnos. Podnik by se měl zaměřit na to, aby ukazatel ROE vykazoval větší hodnoty než ukazatel ROA, protože informuje o tom, jaké je zhodnocení zisku z vlastních zdrojů firmy. V grafu 4.12 sledujeme, že společnost SPETRA CZ s.r.o. disponuje v prvních dvou letech vysokou mírou ziskovosti vloženého kapitálu, ale od roku 2008 se tato výnosnost výrazně snížila, v roce 2009 je dokonce nižší než ukazatel ROA a v závěru zkoumaného období se už nijak významně nezměnila.

Společnost nejlépe využila investovaný kapitál v roce 2007, kdy jeho výnosnost byla 61,73 %, což ovlivnil především vysoký EBIT a také financování z vlastních zdrojů. Pozitivním vlivem byl také fakt, že firma v roce 2007 nevykazovala žádný dlouhodobý cizí kapitál.

Graf 4.12: Vývoj vybraných ukazatelů rentability v letech 2006-2010 (v %)

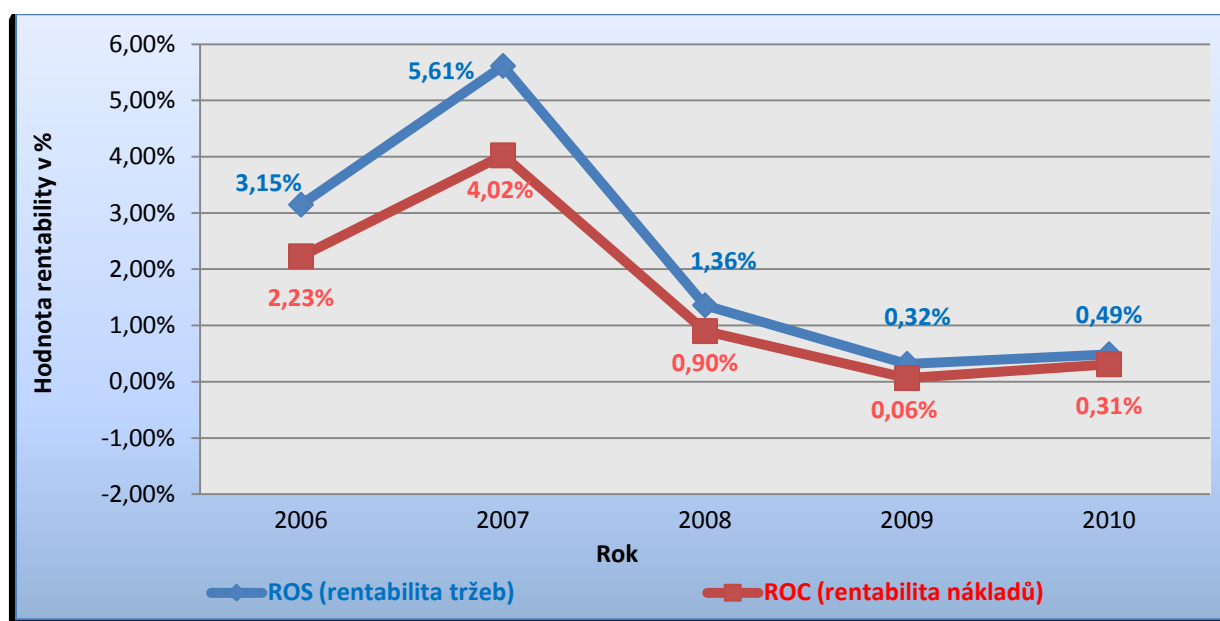

Zdroj: Vlastní zpracování.

Rentabilita tržeb ukazuje, kolik korun zisku připadá na jednu korunu tržeb. V rámci výpočtu této rentability zahrnujeme do celkových tržeb tržby za prodej zboží a tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Z hlediska sledované výnosnosti dosáhla společnost nejlepšího výsledku v roce 2007, kdy se jedna koruna tržeb rovnala 5,61 Kč zisku. V následujících letech měl pak ukazatel ROS klesající tendenci a v roce 2010 jedna koruna tržeb představovala jen 0,49 Kč zisku.

Ukazatel rentability nákladů zobrazuje, jakým způsobem jsou oceněny celkové náklady v poměru k zisku. Čím vyšší je jeho hodnota, tím lépe jsou náklady zhodnoceny. Graf 4.13 ukazuje, že ukazatel ROC měl ve sledovaném období (2006-2010) obdobný vývoj jako ukazatel ROS.

Graf 4.13: Vývoj rentability tržeb a nákladů v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3.2 Ukazatele aktivity

Na základě ukazatelů aktivity hodnotíme, jak efektivně podnik využívá svůj majetek. Aktivitu můžeme vyjádřit v podobě obrátu jednotlivých položek aktiv nebo ve formě doby obrátu. Ukazatele aktivity jsou zachyceny v tabulce 4.10, která zobrazuje jejich vývoj ve sledovaném období 2006-2010.

Tabulka 4.10: Ukazatele aktivity v letech 2006-2010 (ve dnech, koeficient)

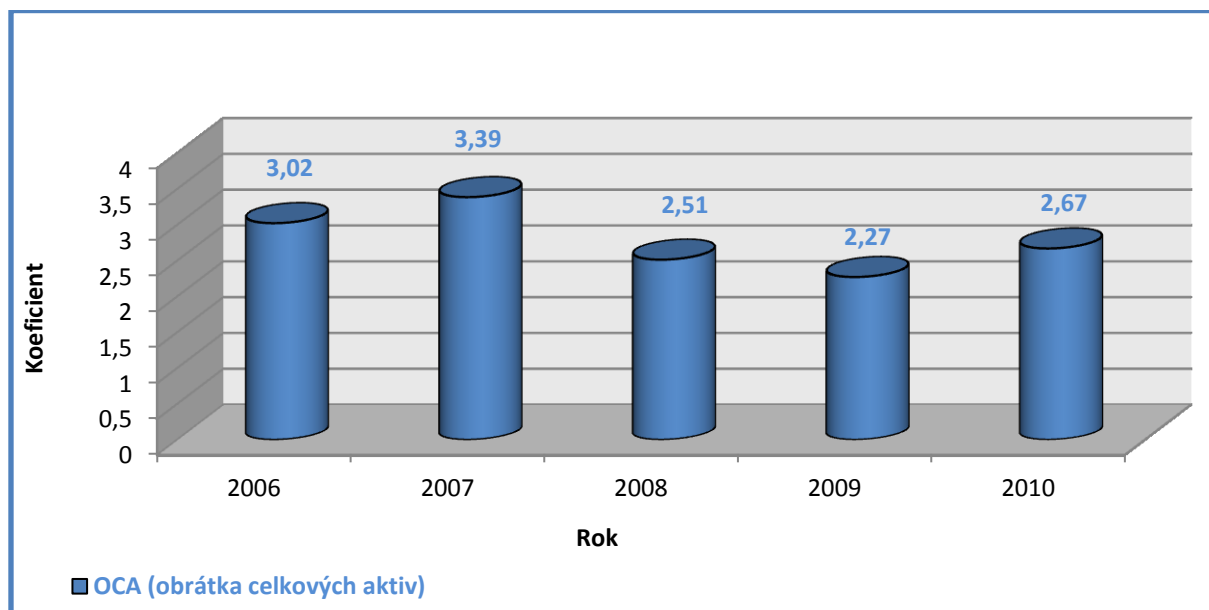
UKAZATEL	VZOREC	ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
OCA = obrátka celkových aktiv (koeficient)	(2.16)	3,02	3,39	2,51	2,27	2,67
DOA = doba obrátu aktiv (ve dnech)	(2.17)	119	106	143	158	135
DOZ = doba obrátu zásob (ve dnech)	(2.18)	0	1	1	2	2
DOP = doba obrátu pohledávek (ve dnech)	(2.19)	75	68	64	73	59
DOZÁV = doba obrátu závazků (ve dnech)	(2.20)	67	60	55	67	60

Zdroj: Vlastní zpracování.

Obrátka celkových aktiv patří mezi důležité ukazatele charakterizující hospodaření firmy z hlediska majetkové vybavenosti. Společnost by měla klást důraz především na to, aby ukazatel neklesnul pod hodnotu 1, což by pro ni znamenalo neefektivní využití celkových aktiv. Obecně platí pravidlo, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím lépe. Z hlediska obrátky celkových aktiv ve společnosti SPETRA CZ s.r.o. vidíme, že se jeho hodnota vyvíjela

pozitivně, jelikož byla stále větší než 1. Ukazatel OCA dosahoval maximální výše v roce 2007, tedy 3,39, což bylo zapříčiněno zejména vysokými tržbami za prodej výrobků a služeb. Minimální hodnotu jsme zaznamenali v roce 2009, kdy se ukazatel snížil na 2,27, jelikož došlo ke snížení tržeb o více než 100 tis. Kč oproti roku 2007. Vývoj obrátky celkových aktiv za sledované období viz graf 4.14.

Graf 4.14: Obrátka celkových aktiv v letech 2006-2010 (koeficient)

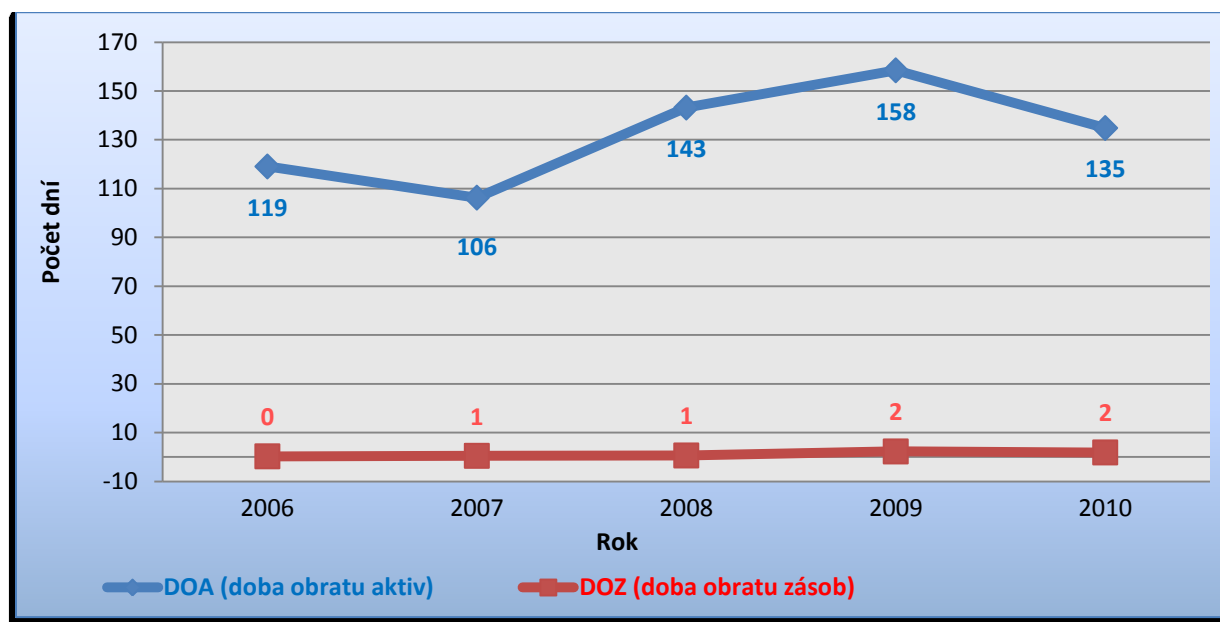

Zdroj: Vlastní zpracování.

Doba obratu aktiv vypovídá o tom, za jak dlouho se aktiva přemění na peněžní prostředky a vyjadřujeme ji ve dnech. To znamená, že pro podnik je výhodné, aby tato doba byla pokud možno co nejkratší. Nejpříznivější hodnoty dosáhla analyzovaná společnost v roce 2007, kdy doba obratu aktiv činila 106 dní, tzn., že po uplynutí této doby podnik obdrží za svůj majetek finanční zdroje.

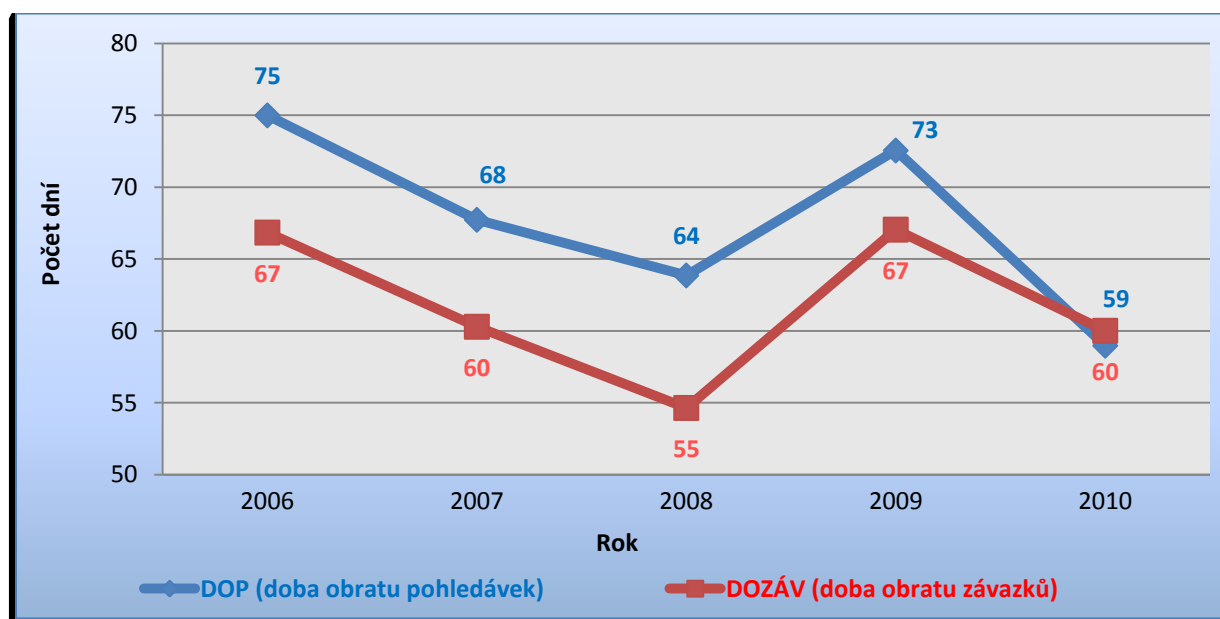
Doba obratu zásob charakterizuje, jak dlouho trvá přeměna zásob na peněžní formu. Ukazatel DOZ se nijak znatelně neměnil, protože firma ve zkoumaném období 2006-2010 nevlastnila velké množství zásob. Ve společnosti SPETRA CZ s.r.o. tvořil položku zásob zejména materiál a zboží. Ukazatel byl poměrně stabilní a vykazoval hodnoty v rozmezí 0 až 2 dny, což zobrazuje graf 4.15.

Graf 4.15: Doba obratu majetku v letech 2006-2010 (ve dnech)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf 4.16: Doba obratu pohledávek a závazků v letech 2006-2010 (ve dnech)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf 4.16 srovnává vývoj pohledávek a závazků, které jsou pro firmu důležitým faktorem. Co se týče doby obratu pohledávek, vyjadřuje, za jak dlouho jsou pohledávky průměrně spláceny, přičemž jejich hodnota by měla být co nejnižší. Ukazatel doby obratu závazků sleduje průměrnou dobu od vzniku závazku až do jeho úhrady. V souvislosti se vzájemným hodnocením závazků a pohledávek, by ukazatel DOZÁV měl dosáhnout alespoň

hodnoty ukazatele DOP, tzn., že doba obratu závazků by měla být vyšší než doba obratu pohledávek. Jak je patrné z grafu 4.16, toto pravidlo nebylo splněno, s výjimkou roku 2010.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti posuzují finanční strukturu firmy a slouží pro hodnocení výše rizika, které musí firma podstoupit při určité míře vlastních a cizích zdrojů. Je pochopitelné, že čím vyšší zadluženosti podnik dosahuje, tím vyšší riziko na sebe bere, protože musí být schopen splácet své závazky v jakékoliv situaci. Výsledné hodnoty ukazatelů jsou zaznamenány v tabulce 4.11.

Tabulka 4.11: Ukazatele zadluženosti v letech 2006-2010 (v %, koeficient)

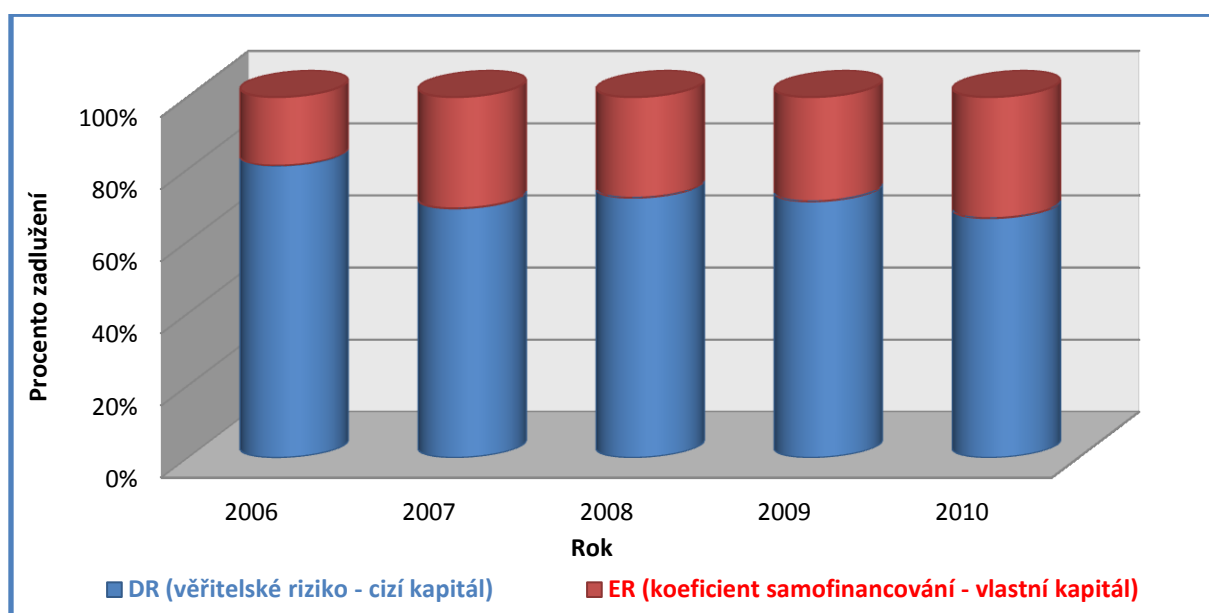
UKAZATEL	VZOREC	ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
DR = věřitelské riziko (v %)	2.21	80,78	69,02	71,99	71,03	66,37
ER = koeficient samofinancování (v %)	2.22	18,93	30,80	27,86	28,88	33,53
FL = finanční páka (koeficient)	2.23	5,28	3,25	3,59	3,46	2,98
IC = úrokové krytí (koeficient)	2.24	27,57	31,66	6,22	1,71	3,31
IB = úrokové zatížení (v %)	2.25	3,63	3,16	16,07	58,43	30,18

Zdroj: Vlastní zpracování.

V následujícím grafu (4.17) můžeme vidět, že firma na financování zadluženosti ve značné míře využila cizího kapitálu. Už na začátku sledovaného období ukazatel věřitelského rizika dosáhl necelých 81 %, což není příznivé pro věřitele, kteří považují vysokou zadluženost z cizích zdrojů za rizikový faktor. Důvodem takového vývoje bylo zejména to, že analyzovaná společnost vykazovala v období 2006-2010 vysoké krátkodobé závazky a bankovní úvěry. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 30 až 60 %.

Podíváme-li se na koeficient samofinancování, můžeme konstatovat, že jeho hodnota měla rostoucí charakter. Z počáteční výše přibližně 19 % se dostal v roce 2010 skoro na 34 %, tedy vykazoval i nejlepšího výsledku za celé sledované období. Přestože společnost SPETRA CZ s.r.o. financuje svůj majetek hlavně z cizích zdrojů, lze očekávat, že se situace v budoucnosti bude zlepšovat.

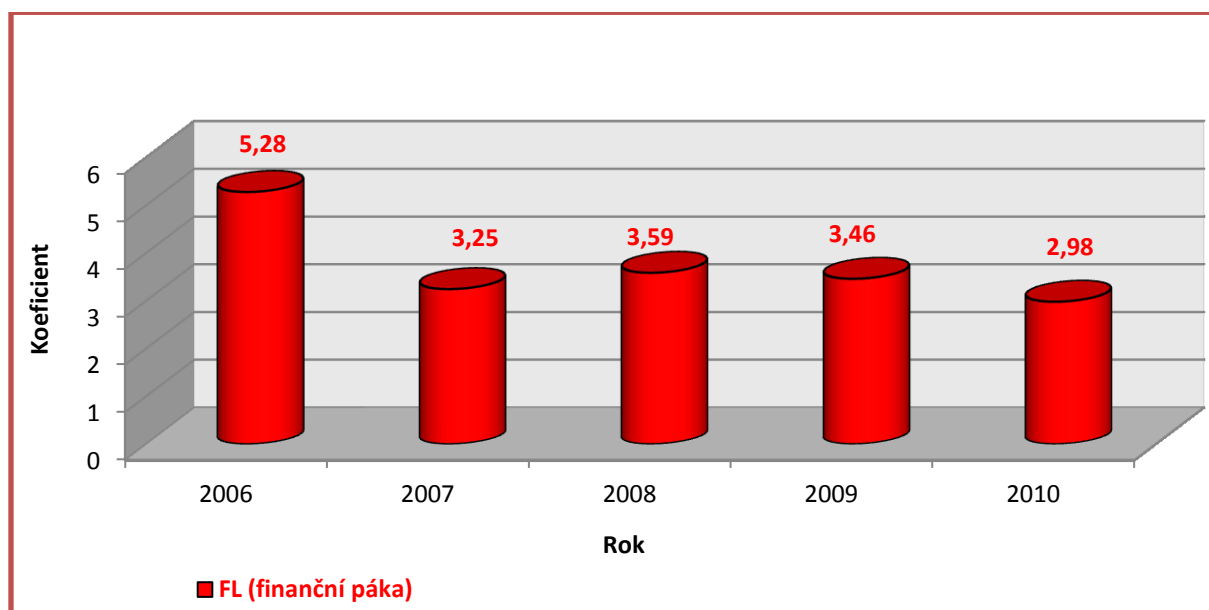
Graf 4.17: Podíl zadluženosti na vlastním a cizím kapitálu v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Finanční páka představuje, kolik korun aktiv připadá na jednu korunu vlastního kapitálu, přičemž její vývoj by měl být stabilní. Z grafu 4.18 vyplývá, že až na rok 2006 společnost toto kritérium splnila. Příčinou může být příliš nízká hodnota vlastního kapitálu, která je téměř dvojnásobně menší oproti následujícím rokům.

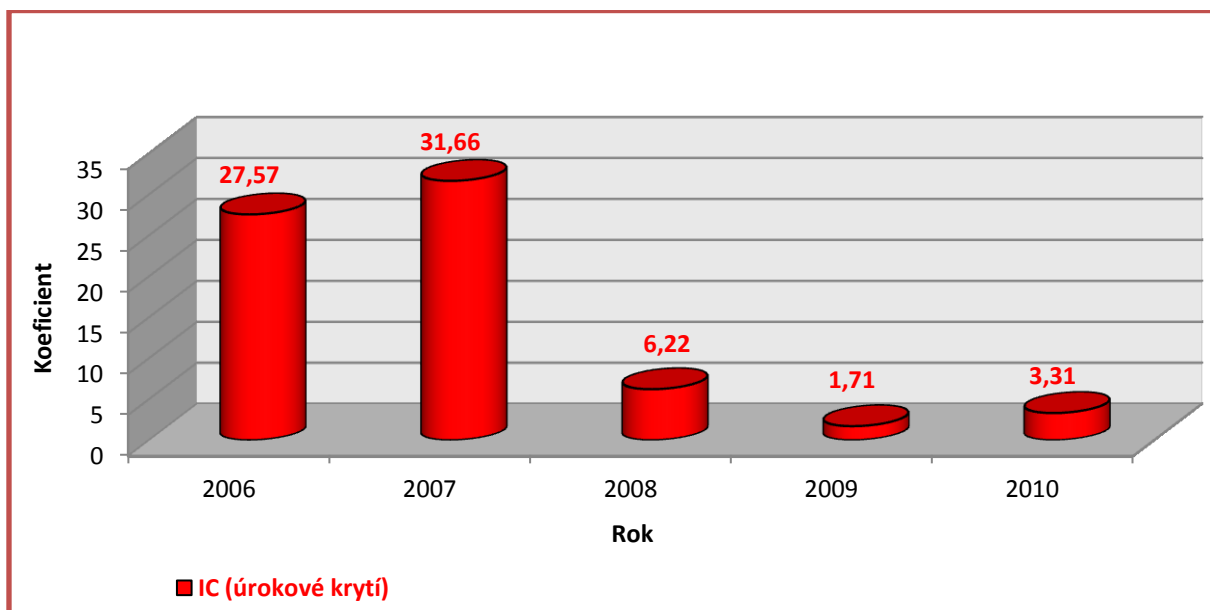
Graf 4.18: Vývoj finanční páky v letech 2006-2010 (koeficient)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Charakteristickým rysem úrokového krytí je schopnost podniku splácet své úroky. Obecně platí pravidlo, že hodnota tohoto ukazatele by měla být vyšší než 5. Z pohledu zkoumaného podniku dosahovalo úrokové krytí v prvních dvou letech vysokých hodnot (27,57 a 31,66), což bylo pro firmu pozitivní. V roce 2008 ukazatel stanovená pravidla ještě splňoval, avšak v následujících letech již jeho hodnota hranici 5 nepřekročila (viz graf 4.19).

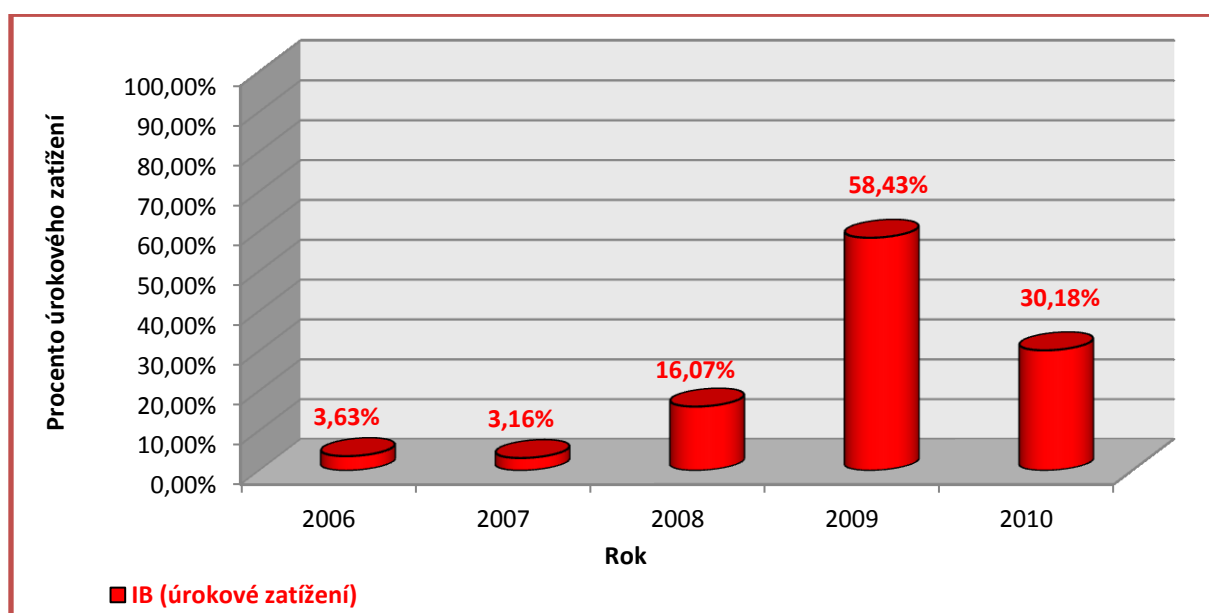
Graf 4.19: Úrokové krytí v letech 2006-2010 (koeficient)

Zdroj: Vlastní zpracování.

Úrokové zatížení uvádí, jak velkou procentuální část zisku odčerpávají úroky, a proto jsou pro firmu výhodné nižší hodnoty tohoto ukazatele. V letech 2006 a 2007 se úrokové zatížení pohybovalo kolem hodnoty 3,6 % a 3,1 %, což je pozitivní. V roce 2008 se zvýšilo na 16,07 % a v roce 2009 dokonce stouplo na 58,43 %, což můžeme vysvětlit tím, že došlo k výraznému poklesu zisku. V závěru zkoumaného období (v roce 2010) vykazoval ukazatel hodnotu 30,18 %, což také představuje značné zatížení zisku podniku úroky. Vývoj úrokového zatížení je znázorněn v grafu 4.20.

Graf 4.20: Úrokové zatížení v letech 2006-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3.4 Ukazatele likvidity

Poslední skupinou, kterou budeme analyzovat je likvidita, která vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Následně provedeme hodnocení jednotlivých ukazatelů likvidity, jejichž výsledné hodnoty jsou znázorněné v tabulce 4.12.

Tabulka 4.12: Ukazatele likvidity v letech 2006-2010 (index)

UKAZATEL	VZOREC	ROK				
		2006	2007	2008	2009	2010
CR = celková likvidita	(2.26)	1,30	1,34	1,40	1,19	1,14
QR = pohotová likvidita	(2.27)	1,29	1,34	1,39	1,16	1,11
CSR = okamžitá likvidita	(2.28)	0,17	0,21	0,22	0,07	0,13

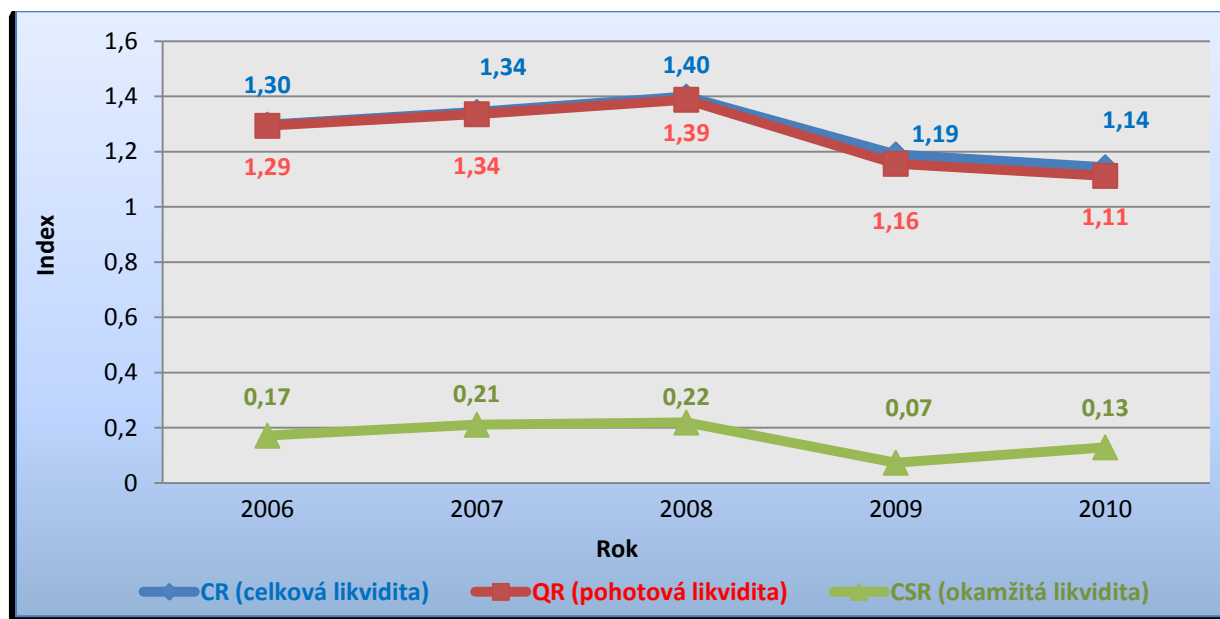
Zdroj: Vlastní zpracování.

Celková likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 až 2,5, čehož společnost SPETRA CZ s.r.o. ani v jednom roce nedosáhla a hodnoty se doporučované spodní hranici pouze přiblížily. Z tohoto vývoje je zřejmé, že podnik bude mít problémy s hrazením krátkodobých závazků, protože velkou část majetku představují krátkodobé pohledávky.

Doporučená hodnota pohotovosti likvidity by měla být v rozmezí 1,0 až 1,5, což firma po celé sledované období splnila. V praxi to znamená, že podnik nemá ve struktuře majetku zbytečně velké množství zásob.

Okamžitá likvidita umožňuje zjistit, zda je firma schopna okamžitě pokrýt své závazky v hotovosti nebo prostřednictvím bankovního účtu. Pro tento ukazatel se doporučuje hodnota v rozmezí 0,9 až 1,1. Následující graf (4.21) znázorňuje, že okamžitá likvidita nedosahovala příznivých hodnot ani v jednom roce.

Graf 4.21: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2006-2010 (index)

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.4 Zhodnocení výsledků provedené finanční analýzy

Ve firmě SPETRA CZ s.r.o. byla uskutečněna rozsáhlá finanční analýza za období 2006-2010, kterou jsme provedli prostřednictvím absolutních ukazatelů zahrnujících horizontální a vertikální analýzu, a také pomocí poměrových ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

V rámci horizontální analýzy jsme zjistili, že v první polovině sledovaného období, tedy v letech 2006-2008 hodnota aktiv rostla, což zapříčinilo výrazné zvyšování dlouhodobého majetku a rozšíření podnikatelské činnosti. V letech 2009 a 2010 následoval úbytek celkových aktiv zejména z důvodu prodeje opotřebovaného dlouhodobého hmotného majetku. Pasiva se vyvíjela obdobně jako aktiva. Celkové výnosy společnosti SPETRA CZ s.r.o. ve sledovaném období neměly příliš pozitivní vývoj. Důsledkem byla ekonomická krize, která firmě vzala mnoho obchodních zakázek v oblasti vnitrostátního

a mezinárodního zasílatelství. Nejvyšší náklady firma vykazovala v roce 2007, pak se jejich výše postupně snižovala až do konce analyzovaného období, tedy do roku 2010.

Z vertikální analýzy vyplývá, že celková aktiva byla z velké části zastoupena oběžnými aktivy. V roce 2010 se rozdíl velikosti mezi dlouhodobým a oběžným majetkem téměř vyrovnal, což můžeme vysvětlit investicí firmy do dlouhodobého majetku. Z hlediska struktury pasiv je zřejmé, že podnik využil ve větší míře cizích zdrojů než vlastního kapitálu. Cizí zdroje se na celkové sumě pasiv podílely více jak 66 % ve všech sledovaných letech. Pozorujeme-li vlastní kapitál, můžeme konstatovat, že se jeho podíl téměř každý rok zvyšoval. Na výnosech společnosti měly největší účast tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které činily přes 80 % z celkového podílu výnosů za zkoumané období. Na nákladech se ve značné míře podílely služby, které dosahovaly hodnot nad 50 % ze všech nákladových položek.

V oblasti rentability společnost vykazovala ve všech sledovaných letech kladná čísla a neoptimálnějších výsledků dosáhla v roce 2007, kdy byly hodnoty nejvyšší. Ukazatel ROA signalizoval, že se výnos z celkového kapitálu (vlastního i cizího) v prvních dvou letech zvyšoval, potom se rentabilita aktiv vyvíjela v opačném směru. Co se týče rentability vlastního kapitálu (ROE) byla hodnota v roce 2006 a 2007 pro podnik příznivá. Investice vložené od vlastníků poskytly společnosti více než 37 % zisku z vlastního kapitálu. V dalších letech měl ukazatel ROE spíše klesající charakter. Firma nejlépe využila investovaný kapitál (ROCE) v roce 2007, kdy rentabilita dosáhla hodnoty přibližně 62 %, což zapříčinilo financování vlastními zdroji a také vysoký provozní výsledek hospodaření. Dalším pozitivním jevem byl fakt, že podnik v roce 2007 nevykazoval v rozvaze žádný dlouhodobý cizí kapitál. Rentabilita tržeb a nákladů se vyvíjela obdobně, až na rok 2007 a 2010, kdy měla klesající tendenci.

Využití majetku společnosti SPETRA CZ s.r.o. měřené obrátkou celkových aktiv můžeme charakterizovat jako příznivé ve všech pěti letech. Podle ukazatele doby obratu zásob jsme zjistili, že firma nevykazovala velké množství zásob. Výše tohoto ukazatele byla poměrně stabilní, pohybovala se v rozmezí 0 až 2 dny, což můžeme označit za pozitivní jev. Doba obratu pohledávek byla delší než doba obratu závazků (viz graf 4.16), s výjimkou roku 2010. Největší problém měl podnik s dobou obratu aktiv, která ve sledovaném období 2006-2010 přesahovala 100 dní. Proto by firma pro zjištění příčiny měla provést analýzu jednotlivých složek majetku.

Finanční strukturu charakterizuje zejména celková zadluženost (věřitelské riziko), což vyjadřuje, že společnost využila financování z cizích zdrojů, které není úplně optimální.

Ukazatel věřitelského rizika se pohyboval v rozmezí 66 % až 80 %, přičemž doporučená hodnota činí 30 % až 60 %. Důvodem takového vývoje bylo zejména to, že analyzovaná společnost disponovala vysokými krátkodobými závazky a také bankovními úvěry. Podnik by měl v blízké době snížit podíl cizího kapitálu na celkové zadluženosti, to znamená, že by měl zvýšit financování vlastními zdroji, aby si upevnil důvěryhodnou pozici na trhu, a tím si ho budou více všímat potenciální věřitelé. Z hlediska úrokového krytí firma vyhověla požadavkům v prvních třech letech.

Z hodnot celkové likvidity lze usoudit, že společnost byla málo likvidní, jelikož v průběhu zkoumaného období 2006-2010 nedosáhla doporučené výše. Je pravděpodobné, že podnik může mít potíže s hrazením krátkodobých závazků, protože značnou část majetku určují krátkodobé pohledávky. Naproti tomu pohotová likvidita se vyvíjela pozitivně a splnila doporučená kritéria. Kladně můžeme v případě analyzované firmy SPETRA CZ s.r.o. hodnotit skutečnost, že se společnost snažila chovat ekonomicky a nevázala zbytečně velké prostředky v zásobách. Ovšem z pohledu okamžité likvidity nebyla situace příliš pozitivní, protože podnik dosahoval poměrně nízkých hodnot tohoto ukazatele, což znamená, že firma není schopna okamžitě pokrýt své závazky v hotovosti nebo pomocí bankovního účtu.

5 ZÁVĚR

Finanční analýza je pro podnik hodně významná, a to zejména díky její schopnosti identifikovat problémy a vyhodnocovat silné a slabé stránky. V dnešní době, kdy se na finančním trhu neustále mění ekonomické podmínky, poskytuje finanční analýza komplexní a důvěryhodný obraz finanční situace podniku. Jejím smyslem je zhodnotit hospodaření a finanční zdraví firmy, který by jí zajistil nejen úspěšnost, ale také pokud možno co nejdelší „životnost“ mezi konkurencí.

Cílem bakalářské práce bylo provést finanční analýzu společnosti SPETRA CZ s.r.o. v letech 2006-2010. Příslušná data pro jednotlivé výpočty byla čerpána z účetních výkazů firmy, a to konkrétně z rozvahy a výkazu zisku a ztráty za uvedené období.

V první kapitole byla popsána souhrnná metodologie finanční analýzy, která zahrnovala vysvětlení charakteristiky, cílů, uživatelů, zdrojů informací a především metod této analýzy. Další část bakalářské práce se věnovala podrobnému představení společnosti SPETRA CZ s.r.o. V poslední kapitole byla na vybraný podnik aplikována finanční analýza pomocí horizontální a vertikální analýzy a poměrových ukazatelů. V závěru této části pak bylo provedeno celkové zhodnocení zkoumaného podniku s následnými doporučeními.

Z provedené finanční analýzy vyplývá, že společnost SPETRA CZ s.r.o. vykazovala ve struktuře majetku ve větší míře oběžný majetek, což je vysvětleno charakterem podnikání zaměřujícím se zejména na poskytování služeb. Podíl stálých aktiv v čase narůstal, což naznačuje, že firma efektivně nakládala se svěřenými prostředky. Pozitivním jevem bylo také to, že podnik rok od roku více investoval do dlouhodobého hmotného majetku (výstavba myčky a servisu pro nákladní vozidla, koupě čerpací stanice, rozšíření vozového parku o další vozidla).

Hlavní slabinou společnosti SPETRA CZ s.r.o. byla tvorba zisku, kterou především charakterizovaly ukazatele rentability. Protože se výnosnost nevyvíjela příznivě, měla by se firma zaměřit na její zvýšení, např. detailnější analýzou jednotlivých složek a pokusit se zjistit, zda neexistují mezery ve využití zdrojů financování.

Z hlediska analýzy aktivity by firma měla klást větší důraz na to, aby se zlepšila platební morálka odběratelů, což přispěje ke zvýšení finanční jistoty, jedná-li se o návratnost finančních prostředků. Zadluženost podniku nebyla příliš přívětivá, i když se postupně zlepšovala. Likvidita obecně dosahovala nízkých hodnot, což znamená, že firma může mít v budoucnu problémy s hrazením svých závazků.

Hlavním úkolem společnosti SPETRA CZ s.r.o. by mělo být nejen zvyšování zisku, ale také udržení a posilování pozice na trhu. Je tedy nutné sledovat jak vývoj zisku, tak vývoj jednotlivých ukazatelů, které mohou upozornit společnost na případné budoucí finanční potíže.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné knihy

1. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
2. GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
3. HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 180 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
4. KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 299 s. ISBN 978-80-7380-315-5.
5. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
6. PASEKOVÁ, Marie. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-903962-6-5.
7. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
8. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer press, 2011. 154 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Elektronické dokumenty a ostatní

9. *Business Center CZ: Slovník pojmů* [online]. HAVIT, s.r.o. © 1998-2012 [cit. 31. 1. 2012] Likvidnost. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p983-likvidnost.aspx>.
10. *GAAP CZ: Peníze a peněžní ekvivalenty* [online]. GAAP.cz © 1998-2012 [cit. 31. 1. 2012]. Peněžní ekvivalenty Dostupné z: http://gaap.cz/index.php?ln=1&tm=29&om=215&z_id=c_IFRS-postupy-RU-05_c.

11. *Management Mania*: Du Pontova analýza [online] ManagementMania.com. © 2008-2012 [cit. 25. 1. 2012] Du Pontův rozklad. Dostupné z: <http://managementmania.com/dupontova-analyza>.
12. *Ministerstvo spravedlnosti CZ*: Obchodní rejstřík a Sbírka listin [online]. Ministerstvo spravedlnosti České republiky © 2012 [cit. 10. 2. 2012] Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a323779&klic=h9dwPlz2kB%2bbdsBCTu%2fDww%3d%3d>.
13. *Obchodní rejstřík CZ*: [online]. Obchodní Rejstřík © 2000-2011 [cit. 5. 1. 2012] Dostupné z: <http://obchodnirejstrik.cz/spetra-cz-s-r-o-25816811/>.
14. *POJISTENEC CZ*: Význam pojmů [online]. POJISTENEC.CZ © 1998-2012 [cit. 31. 1. 2012]. Bonita. Dostupné z: <http://www.pojistenec.cz/pojmoslovi.htm>.
15. *SPETRA*: Služby [online] SPETRA CZ s.r.o. © 2008 [cit. 5. 1. 2012] Organizační struktura. Dostupné z: <http://www.spetra.cz/sluzby/>.
16. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

SEZNAM ZKRATEK

ΔX_t	přírůstek ukazatele
$\sum X_i$	hodnota absolutního ukazatele
A	celková aktiva
Abs. Δ	absolutní změna
BÚ	bankovní účet
CF	Cash Flow – peněžní tok
CF _{fin.}	Cash Flow z finanční činnosti
CF _{inv.}	Cash Flow z investiční činnosti
CF _{prov.}	Cash Flow z provozní činnosti
CK _{dl}	cizí kapitál dlouhodobý
CR	Current Ratio – celková likvidita
CSR	Cash Ratio – okamžitá likvidita
CZ	cizí zdroje
DA	dlouhodobá aktiva
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DOA	doba obratu aktiv
DOP	doba obratu pohledávek
DOZ	doba obratu zásob
DOZÁV	doba obratu závazků
DR	Debt Ratio – ukazatel věřitelského rizika
EAT	Earnings after Tax – zisk po zdanění
EBIT	Earnings efore Interest and Tax – zisk před zdaněním a úroky
EBT	Earnings efore Tax – zisk před zdaněním
ER	Equity Ratio – koeficient samofinancování
EVA	Economic Value Added – ukazatel ekonomické přidané hodnoty
FL	Financial Leverage – finanční páka
IB	Interest Burden – ukazatel úrokového zatížení
IC	Interest Coverage – ukazatel úrokového krytí
Kč	koruna česká
KZAV	krátkodobé závazky

N	náklady
$N_{\text{materiál}}$	materiální náklady
N_{mzdy}	mzdové náklady
$N_{\text{ostatní}}$	ostatní náklady
OA	oběžná aktiva
OCA	obrátky celkových aktiv
PHM	pohonné hmoty
QR	Quick Ratio – pohotová likvidita
Rel. Δ	relativní změna
ROA	Return on Assets – rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROC	Return on Cost – rentabilita nákladů
ROCE	Return on Capital Employed – rentabilita celkového investovaného kapitálu
ROE	Return on Assets – rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Return on Sales – rentabilita tržeb
Sb.	sbírky
t	běžné období
T	tržby
t-1	předchozí období
VK	vlastní kapitál
X_i	hodnota dílčího ukazatele
X	hodnota ukazatele
ZC	zůstatková cena

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2012

Monika Barteczková

.....
Monika Barteczková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Aktiva společnosti SPETRA CZ s.r.o. za období 2006-2010 (v tis. Kč)

Příloha č. 2: Pasiva společnosti SPETRA CZ s.r.o. za období 2006-2010 (v tis. Kč)

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty společnosti SPETRA CZ s.r.o. za období 2006-2010
(v tis. Kč)